



สำนักหอสมุดกลาง พระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

ปัญหาพิเศษ

เรื่อง

การศึกษาระบบภาษีมูลค่าเพิ่มที่มีผลต่อพฤติกรรมผู้บริโภคอาหารกึ่งสำเร็จรูป
ในเขตกรุงเทพมหานคร

A STUDY ON VALUE ADDED TAX SYSTEM EFFECTING CONSUMER
BEHAVIOR IN SEMI-FOOD AT BANGKOK



T097332

โดย

นางสาวภรณ์แก้ว มณีสัมพันธ์

ปพ.

ภา 541 ก

เสนอต่อ

2535

เลขหมู่.....
เลขทะเบียน..... 07332
วัน,เดือน,ปี..... - 9 JUN 2009

ภาควิชาบริหารธุรกิจเกษตร

คณะเทคโนโลยีการเกษตร สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

เพื่อความสมบูรณ์แห่งปริญญาวิทยาศาสตรบัณฑิต (บริหารธุรกิจเกษตร)

พ.ศ. 2535

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

คำนิยม



ปัญหาพิเศษนั้นจะสามารถเสร็จสมบูรณ์ออกมาได้นั้น ก็ด้วยความช่วยเหลือจากอาจารย์กุลกัญญา ณ ป้อมเพ็ชร และอาจารย์นิเทศา สิกธิโสศ ที่ช่วยให้คำแนะนำและเป็นที่ปรึกษา รวมทั้งครอบครัวสาครสุขศรีฤกษ์ ที่ให้ความเอื้อเฟื้อในการดำเนินงานมาตลอด และที่สำคัญที่สุด คือ ป้าป้าพรชัย และม้าม้าสมจิตต์ มนัสมันคง ที่ให้ชีวิตให้ความรู้ และกำลังใจแก่ลูกสาวคนเฒ่ามาโดยตลอด รวมถึงเพื่อน ๆ ทุกคน ที่ยอมให้มานะท่าเรื่องเกี่ยวกับภาษีมูลค่าเพิ่ม และบุคคลอื่น ๆ ที่รายล้อมอยู่มากมายซึ่งคอยเป็นกำลังใจ และคอยลุ้นอยู่อย่างใจเย็น ๆ บัดนี้งานก็ได้เสร็จสำเร็จสมความตั้งใจแล้ว จึงขอกล่าวคำ "ขอบพระคุณ" ไว้ ณ ที่นี้ด้วย

ภิรนนท์ มนัสมันคง

22 ตุลาคม 2535

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สารบัญ

	หน้า
สารบัญตาราง	(3)
สารบัญภาพ	(4)
บทที่ 1 บทนำ	1
ความสำคัญและปัญหาของการศึกษา	1
วัตถุประสงค์ของการศึกษา	3
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	3
ขอบเขตการศึกษา	3
นิยามศัพท์	4
การตรวจเอกสาร	4
วิธีการศึกษา	8
บทที่ 2	10
ประวัติและโครงสร้างของภาษีมูลค่าเพิ่ม	10
ประวัติของภาษีมูลค่าเพิ่ม	10
ความหมายของภาษีมูลค่าเพิ่ม	11
ผู้แทนที่เสียภาษี	11
อัตราภาษี	12
การคำนวณ	16
การยกเว้นภาษี	22
ความรับผิดชอบในการเสียภาษี	26
การคืนภาษี	30

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 3	
สาเหตุและความจำเป็นที่ต้องนำระบบภาษีมูลค่าเพิ่มมาใช้	31
ผลกระทบจากระบบภาษีมูลค่าเพิ่ม	33
บทที่ 4	
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	38
ข้อมูลทั่วไปของประชากรตัวอย่าง	38
พฤติกรรมในการบริโภคเบ็ดเสร็จสำเร็จรูป	40
ผลของภาษีมูลค่าเพิ่มที่มีต่อพฤติกรรมการบริโภคเบ็ดเสร็จสำเร็จรูป	42
บทที่ 5	
สรุปและข้อเสนอแนะ	45
สรุปผลการศึกษา	45
ข้อเสนอแนะ	46
เอกสารอ้างอิง	48
ภาคผนวก	49
ภาคผนวก ก.	50
ภาคผนวก ข.	57

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1	เพศของผู้บริโภค	57
2	อายุของผู้บริโภค	57
3	สถานภาพของผู้บริโภค	58
4	ระดับการศึกษาของผู้บริโภค	59
5	ลักษณะอาชีพของผู้บริโภค	60
6	ระดับรายได้ของผู้บริโภค	61
7	ความนิยมในยี่ห้อขนมปังสำเร็จรูป	62
8	สาเหตุในการบริโภคขนมปังสำเร็จรูป	63
9	ความถี่ในการบริโภค	64
10	ช่วงเวลาในการบริโภค	65
11	การตัดสินใจซื้อ	65
12	สถานที่เลือกซื้อ	66
13	สาเหตุที่เลือกซื้อจากสถานที่ดังกล่าว	67
14	ความคิดเห็นเกี่ยวกับภาชนะมูลค่าเพิ่มต่อราคาสินค้าทั่วไป	68
15	ความคิดเห็นเกี่ยวกับสินค้าทั่วไป หลังจากเปลี่ยนแปลงระบบภาษี	69
16	ความคิดเห็นเกี่ยวกับราคาขนมปังสำเร็จรูป หลังจากเปลี่ยนแปลงระบบภาษี	70
17	ความคิดเห็นเกี่ยวกับราคาขนมปังสำเร็จรูปในปัจจุบัน	70
18	การเปลี่ยนแปลงการบริโภคขนมปังสำเร็จรูป หลังจากเปลี่ยนแปลงระบบภาษี	71
19	ปัญหาในการบริโภคขนมปังสำเร็จรูป	71
20	ข้อเสนอแนะต่อขนมปังสำเร็จรูป	72

สารบัญภาพ

ภาพที่		หน้า
1	ขั้นตอนระบบการผลิตและจำหน่ายสินค้าอุปโภคบริโภคทั่วไป	13
2	การคำนวณภาษีมูลค่าเพิ่มอย่างง่าย	15
3	โครงสร้างภาษีมูลค่าเพิ่ม	25



เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทคัดย่อ

ชื่อเรื่อง : การศึกษาระบบภาษีมูลค่าเพิ่มที่มีผลต่อพฤติกรรมผู้บริโภค
อาหารกึ่งสำเร็จรูปในเขตกรุงเทพมหานคร

โดย : นางสาวภริณี มนัสมีแดง

ชื่อปริญญา : วิทยาศาสตร์บัณฑิต (บริหารธุรกิจเกษตร)

สาขาวิชาเอก : บริหารธุรกิจเกษตร

อาจารย์ที่ปรึกษาพิเศษ : กุลกัญญา น ป้อมเพชร : ๒๒/10/๓๕

การศึกษาระบบภาษีมูลค่าเพิ่มมาใช้จัดเก็บตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม พ.ศ. 2535 เป็นต้นไป นับเป็นการปฏิรูประบบภาษีทางอ้อมครั้งสำคัญยิ่งของประเทศ ซึ่งเป็นผลให้มีการยกเลิกภาษีการค้าเดิมไปโดยปริยาย และมีการปรับปรุงกฎหมายที่เกี่ยวข้องอีกหลายฉบับ สำหรับเหตุผลและความจำเป็นในการปฏิรูประบบภาษีทางอ้อมมี 3 ประการ คือ ประการแรก เนื่องจากในปัจจุบันภาวะการค้าทางด้านเศรษฐกิจ ในด้านต่าง ๆ ของประเทศได้เปลี่ยนแปลงไปเป็นอย่างมาก จึงจำเป็นต้องปรับปรุงระบบภาษีอากรของประเทศ ให้สอดคล้องกับภาวะการค้าในปัจจุบัน รวมทั้งเพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจที่จะเกิดขึ้นในอนาคตด้วย ประการที่สอง ประเทศไทยได้เข้าร่วมเป็นสมาชิกของความตกลงทั่วไปทางการค้าและศุลกากร (GATT) จึงมีความจำเป็นต้องปรับปรุงระบบภาษีให้เป็นไปตามพันธกรณีที่มีอยู่ และให้สอดคล้องกับกฎเกณฑ์สากล และประการสุดท้าย ในส่วนของระบบภาษีการค้าซึ่งเริ่มจัดเก็บในรูปแบบปัจจุบันมาตั้งแต่ ปี พ.ศ. 2504 นั้น ก็มีลักษณะที่เป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาประเทศหลายด้าน ซึ่งปัญหานี้ไม่อาจแก้ไขปรับปรุงได้โดยการที่ยังคงระบบภาษีเดิมไว้ แต่จำเป็นต้องปรับปรุงโดยการยกเลิกระบบภาษีการค้าแล้วนำระบบภาษีมูลค่าเพิ่มมาใช้จัดเก็บแทน จากการเปลี่ยนแปลงระบบการจัดเก็บภาษีอ้อมมีผลต่อราคาของสินค้าโดยทั่วไปรวมทั้งอาหารกึ่งสำเร็จรูปด้วย จึง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เป็นเรื่องควรแก่การศึกษาถึง ระบบภาษีมูลค่าเพิ่มที่มีผลต่อพฤติกรรมผู้บริโภคอาหารกึ่ง-
สำเร็จรูปในเขตกรุงเทพมหานคร จากการทำการศึกษาโดยการออกแบบสอบถามเพื่อ
เก็บข้อมูลของผู้บริโภคอาหารกึ่งสำเร็จรูปในเขตกรุงเทพมหานคร พบว่าผู้บริโภคส่วนใหญ่
ให้ความสำคัญว่าระบบภาษีมูลค่าเพิ่มนั้น เมื่อนำมาใช้จัดเก็บแล้วจะมีผลทำให้สินค้า
โดยทั่วไปมีราคาเพิ่มขึ้น ซึ่งแสดงให้เห็นว่าผู้บริโภคนั้นยังไม่ได้มีความเข้าใจในระบบภาษี-
มูลค่าเพิ่มเท่าที่ควร ทั้งนี้เพราะการนำระบบภาษีมูลค่าเพิ่มมาใช้ นั้น อาจมีผลทำให้สินค้า
บางชนิดมีราคาลดลงหรือไม่มีการเปลี่ยนแปลงราคา เช่น ราคาของขนมกึ่งสำเร็จรูป
ซึ่งไม่มีการเปลี่ยนแปลง เป็นต้น

จากการศึกษาสามารถสรุปได้ว่า การนำเอาระบบภาษีมูลค่าเพิ่มมาใช้จัด
เก็บแทนภาษีการค้านี้ จะช่วยทำให้ระบบเศรษฐกิจของประเทศพัฒนามากขึ้น แต่ในช่วง
เริ่มต้นของการเปลี่ยนแปลง อาจมีปัญหาเกิดขึ้นได้ จากความไม่เข้าใจของประชาชนผู้-
บริโภค ดังนั้นจึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่รัฐบาลจะต้องมีการอบรมและประชาสัมพันธ์ให้
ประชาชนมีความเข้าใจในระบบภาษีมูลค่าเพิ่ม และมีความสมัครใจในการเสียภาษีให้แก่
รัฐบาล ตลอดจนรัฐบาลควรมีการปรับปรุงระบบภาษีมูลค่าเพิ่มที่ใช้ให้เหมาะสมกับสภาพ
เศรษฐกิจของประเทศไทยตามกาลเวลาและสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไป เพื่อทำให้การ
จัดเก็บภาษีเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพอันเป็นผลทำให้รัฐบาลมีรายได้เพิ่มขึ้น และมีส่วน
ช่วยให้มีการพัฒนาประเทศได้ดียิ่งขึ้น

ความสำคัญของปัญหา

ภาษีมูลค่าเพิ่ม คือ ภาษีการบริโภคประเภทหนึ่งซึ่งจัดเก็บจากมูลค่าสินค้าหรือบริการเฉพาะส่วนที่เพิ่มขึ้น ในทุกขั้นตอนของการจำหน่ายสินค้า และการให้บริการ เป็นภาษีที่ผู้ซื้อหรือผู้ใช้บริการคนสุดท้ายเป็นผู้รับผิดชอบภาระภาษี แต่การเรียกจัดเก็บจะเรียกเก็บทุกขั้นตอนของการผลิตหรือการขายหรือการให้บริการ โดยผู้ประกอบการในแต่ละขั้นตอนเป็นผู้เรียกเก็บจากผู้ซื้อแทนรัฐบาล และนำส่งภาษีให้รัฐบาลในทุก ๆ เดือน การนาระบบภาษีมูลค่าเพิ่มมาใช้จัดเก็บตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม พ.ศ. 2535 เป็นต้นไป นับเป็นการปฏิรูประบบภาษีทางอ้อมครั้งสำคัญยิ่งของประเทศไทย ซึ่งเป็นผลให้มีการยกเลิก ภาษีการค้าเดิมไปโดยปริยายและมีการปรับปรุงกฎหมายที่เกี่ยวข้องอีกหลายฉบับ สำหรับ เหตุผลและความจำเป็นในการปฏิรูประบบภาษีทางอ้อมมี 3 ประการคือ ประการแรก เนื่องจากในปัจจุบันภาวะการณ์ทางด้านเศรษฐกิจในต่างประเทศได้เปลี่ยนแปลงไปเป็นอย่างมาก ตัวอย่างเช่น การเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็วของรายได้ประชาชาติ การขยายตัวอย่างต่อเนื่องในอัตราสูงของภาคอุตสาหกรรม กลยุทธ์การพัฒนาประเทศ เปลี่ยนแปลงไปจากเดิมที่มุ่งผลิตเพื่อทดแทนการนำเข้ามาเป็นมุ่งผลิตเพื่อการส่งออก ฯลฯ จึงมีความจำเป็นที่จะต้องปรับปรุงระบบภาษีอากรของประเทศไทยให้สอดคล้องกับภาวะการณ์ ในปัจจุบัน รวมทั้งเพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจ ที่จะเกิดขึ้นในอนาคตด้วย ประการที่สอง ขณะนี้การค้ากับต่างประเทศมีแนวโน้มขยายตัวมากขึ้นรวมทั้งประเทศไทย ได้เข้าร่วมเป็นสมาชิกของความตกลงทั่วไปทางการค้าและศุลกากร (GATT) ด้วยแล้ว จึงมีความจำเป็นที่ต้องปรับปรุงระบบภาษี ให้เป็นไปตามพันธกรณีที่มีอยู่และให้สอดคล้องกับ กฎเกณฑ์สากลด้วย และประการสุดท้าย ในส่วนของระบบภาษีการค้าซึ่งเริ่มจัดเก็บใน รูปแบบปัจจุบันมาตั้งแต่ ปีพ.ศ. 2504 นั้น ก็มีลักษณะที่เป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาประเทศ

หลายด้าน ซึ่งปัญหาที่ไม่อาจแก้ไขได้โดยการปรับปรุงที่ยังคงระบบภาษีเดิมไว้ แต่จำเป็นต้องปรับปรุงโดยการยกเลิกระบบภาษีการค้า แล้วนำระบบภาษีมูลค่าเพิ่มมาใช้จัดเก็บแทน

จากรายละเอียดของระบบภาษีมูลค่าเพิ่มดังกล่าว เมื่อพิจารณาพร้อมกับสภาพสังคมไทยที่เปลี่ยนแปลงไปในปัจจุบัน ค่าครองชีพที่พุ่งขึ้นอย่างรวดเร็วโดยเฉพาะอย่างยิ่งในเขตกรุงเทพมหานคร ดึงยื้อทั้งแม่บ้านและพ่อบ้าน จึงจำเป็นต้องออกทำงานเพื่อเพิ่มรายได้ให้กับครอบครัว จนไม่มีเวลาเพียงพอที่จะจัดเตรียมอาหารสด สำหรับใช้ในการประกอบอาหาร ด้วยเหตุนี้เองอาหารกึ่งสำเร็จรูป จึงเข้ามามีบทบาทสำคัญในสังคมคนกรุงเทพมหานครเพิ่มมากขึ้น เนื่องจากผู้บริโภคเพียงแต่เลือกซื้ออาหารกึ่งสำเร็จรูปที่ต้องการบริโภคมาปรุงให้ได้รับรสชาติตามที่ต้องการ โดยใช้เวลาในการปรุงไม่นานนักและไม่ต้องเสียเวลาในการจัดเตรียมที่ยุ่งยาก จึงอาจกล่าวได้ว่าอาหารกึ่งสำเร็จรูป ช่วยอำนวยความสะดวก และเป็นสิ่งจำเป็นต่อชีวิตประจำวันของคนกรุงเทพมหานครมากขึ้น แต่อย่างไรก็ตามการเปลี่ยนแปลงระบบการจัดเก็บภาษีเสียใหม่ จากเดิมใช้ระบบภาษีการค้ามาเป็นระบบภาษีมูลค่าเพิ่ม ย่อมมีผลต่อราคาของอาหารกึ่งสำเร็จรูป และการตัดสินใจซื้อของผู้บริโภคเป็นสิ่งสำคัญ จึงเป็นเรื่องควรร่วมกันศึกษาถึงระบบภาษีมูลค่าเพิ่มที่มีผลต่อพฤติกรรมผู้บริโภคอาหารกึ่งสำเร็จรูปในเขตกรุงเทพมหานคร เพื่อจะได้เป็นประโยชน์แก่ทั้งผู้ผลิตและผู้บริโภค คือ ผู้ผลิตจะได้แนวทางในการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงสินค้าของตนให้สอดคล้องกับระบบภาษีมูลค่าเพิ่ม ส่วนทางผู้บริโภครู้จะได้ไม่ถูกเอาเปรียบเปรียบจากทางผู้ผลิต และเข้าใจถึงระบบการจัดเก็บภาษีแบบมูลค่าเพิ่มมากขึ้นอีกด้วย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

วัตถุประสงค์การศึกษา

1. เพื่อศึกษาระบบภาษีมูลค่าเพิ่มที่มีผลต่อพฤติกรรมผู้บริโภคอาหารกึ่งสำเร็จรูป
2. สาเหตุและความจำเป็นที่ต้องนำระบบภาษีมูลค่าเพิ่มมาใช้จัดเก็บบนระบบภาษีการค้า
3. เพื่อเป็นแนวทางในการแนะนำและดำเนินการด้านระบบภาษีมูลค่าเพิ่มให้กับบุคคลที่ต้องการศึกษาระบบภาษีมูลค่าเพิ่มต่อไปในอนาคต

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

การศึกษาระบบภาษีมูลค่าเพิ่มที่มีผลต่อพฤติกรรมผู้บริโภคอาหารกึ่งสำเร็จรูปในเขตกรุงเทพมหานคร ทำให้ทราบถึงผลของระบบภาษีมูลค่าเพิ่มที่มีต่อพฤติกรรมในการบริโภคอาหารกึ่งสำเร็จรูปของคนกรุงเทพมหานคร ซึ่งจะ เป็นแนวทางให้ผู้ประกอบการสามารถวางแผนการผลิต ให้สอดคล้องกับระบบภาษีมูลค่าเพิ่มที่เพิ่งนำมาใช้ และความ ต้องการของตลาด นอกจากนี้ยังเป็นประโยชน์ต่อหน่วยราชการ ที่เกี่ยวข้องกับการคุ้มครองผู้บริโภค รวมทั้งประชาชนผู้บริโภคในเรื่องระบบภาษีมูลค่าเพิ่มและเป็นแนวทางในการศึกษาพฤติกรรมผู้บริโภคในอนาคตได้อีกด้วย

ขอบเขตการศึกษา

ในการศึกษาระบบภาษีมูลค่าเพิ่มที่มีผลต่อพฤติกรรมผู้บริโภคอาหารกึ่งสำเร็จรูปนี้ จะทำการศึกษาเฉพาะผู้บริโภคอาหารกึ่งสำเร็จรูปในเขตกรุงเทพมหานคร ที่มีอายุระหว่าง 17 - 55 ปี โดยการสุ่มตัวอย่างเป็นจำนวน 90 ตัวอย่าง โดยเน้นถึงพฤติกรรมการบริโภคอาหารกึ่งสำเร็จรูป ภายหลังจากการนำระบบภาษีมูลค่าเพิ่มมาใช้จัดเก็บ ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม พ.ศ. 2535 เป็นต้นไป

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

นิยามศัพท์

ระบบภาษีมูลค่าเพิ่ม หมายถึง ภาษีการบริโภคประเภทหนึ่ง ซึ่งเรียกเก็บจากมูลค่าสินค้า หรือบริการเฉพาะส่วนที่เพิ่มขึ้นในทุกขั้นตอนการจำหน่ายสินค้า และให้บริการมีผู้ซื้อหรือผู้บริโภคคนสุดท้าย เป็นผู้รับผิดชอบภาระภาษีโดยในขั้นนี้จะกล่าวถึงเฉพาะภาษีมูลค่าเพิ่มของอาหารกึ่งสำเร็จรูปเท่านั้น

พฤติกรรมผู้บริโภค หมายถึง การกระทำของบุคคล รวมถึงการตัดสินใจที่มีมาก่อนเกี่ยวกับแนวทางปฏิบัติ เพื่อการบริโภคสินค้า หรือการรับบริการทางเศรษฐกิจ

อาหารกึ่งสำเร็จรูป หมายถึง ปัจจัยการผลิตที่ผ่านการกระบวนการผลิตแปรรูป จนเป็นผลิตภัณฑ์อาหารที่สามารถนำมาใช้ปรุงเป็นอาหารได้ในระยะเวลาอันสั้น และบรรจุลงในภาชนะที่สะดวกต่อการบริโภค โดยในที่นี้ได้แก่ บะหมี่กึ่งสำเร็จรูป

ตรวจเอกสาร

กนกฤช หิรัญกิจ (2530) ศึกษาปัญหาการจัดเก็บภาษีการค้าที่มีต่อธุรกิจภาคอุตสาหกรรม ทดสอบปัญหาการจัดเก็บภาษีการค้าที่ซ้ำซ้อน เป็นภาระแก่ผู้ประกอบการ ทำให้ผู้ประกอบการพยายามรวมขึ้นต่อการผลิตในแนวตั้ง และปัญหาการลดอัตราภาษีสินค้าอุตสาหกรรมบางประเภท ที่ไม่ได้ผลต่อการช่วยลดภาระหลักเลี้ยงภาษีการค้า ศึกษาระหว่าง ปีพ.ศ. 2513 - 2518 โดยใช้อัตราข้อมูลทุติยภูมิ และข้อมูลเชิงคุณภาพ จากการออกแบบสอบถามผู้ประกอบการอุตสาหกรรม ผลการศึกษาพบว่าการจัดเก็บภาษีการค้าในปัจจุบัน ก่อให้เกิดภาวะซ้ำซ้อนต่อภาคอุตสาหกรรมอย่างมาก โดยเฉพาะอุตสาหกรรมที่มีการผลิตหลายขั้นตอน ผลของภาระภาษีที่ซ้ำซ้อนทำให้ต้นทุน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

และราคาขายตัวสูงขึ้น ไม่สนับสนุนต่อการเกิดการผลิตภาคอุตสาหกรรมภายในประเทศ พบว่าภาษีการค้า มีความสัมพันธ์เกี่ยวพันกันอย่างมีนัยสำคัญกับจำนวนผู้เสียภาษี การลดอัตราภาษีสำหรับสินค้า ที่มีความยืดหยุ่นของอุปสงค์ราคาสูงกว่า 1 มีผลต่อการขยายตัวของอุตสาหกรรม นอกจากนี้ยังได้เสนอว่าควรให้มีการยกเลิกการจัดเก็บภาษีการค้าและให้ภาษีมูลค่าเพิ่มมาใช้แทน โดยกล่าวว่าภาษีมูลค่าเพิ่มมีแนวทางการจัดเก็บที่ไม่ยุ่งยาก และสามารถแก้ไขปัญหาข้อเสียของภาษีการค้าได้เป็นอย่างดี ได้เสนออัตราภาษีมูลค่าเพิ่มว่าควรเป็นอัตราเดียว และเป็นอัตราเพียงพอที่ทำให้รัฐบาลเก็บรายได้จากภาษีมูลค่าเพิ่มใกล้เคียงกับภาษีการค้าปัจจุบัน เพื่อมิให้เป็นภาระแก่ผู้เสียภาษี และรัฐบาลสามารถมีรายได้เพียงพอแก่ความจำเป็นในการใช้จ่าย

ภาพ ดิมทอง (2534) ได้ลงบทความในหนังสืออนิทยสารคู่แข่งคอลัมภ์ "บะหมี่สำเร็จรูปเดือด" สามารถสรุปได้ว่า อุตสาหกรรมบะหมี่กึ่งสำเร็จรูปเกิดขึ้นในประเทศไทยครั้งแรกเมื่อปี 2515 โดยมีมูลค่าในตลาดในปีแรกเพียงร้อยละล้านบาท แต่หลังจากนี้ตลาดก็โตขึ้นเรื่อย ๆ จนในปัจจุบันมูลค่าในตลาดสูงถึงหลัก 2,000 ล้านบาทในเวลาเพียง 10 กว่าปีเท่านั้นคาดว่าในปี 2535 ตลาดจะมีมูลค่ารวม 2,500 ล้านบาท โดยมีอัตราการเติบโตประมาณ 20% ต่อปี ทั้งนี้เพราะสภาพสังคมที่เปลี่ยนไป ทำให้พฤติกรรมผู้บริโภคเปลี่ยนไปด้วย จากการวิเคราะห์พบว่าเหตุผลสำคัญมาจากประการแรก ยุคสมัยที่เปลี่ยนไปส่งผลให้การดำเนินชีวิตเปลี่ยนไปด้วย ผู้คนต้องรีบเร่งออกไปนอกบ้านเป็นส่วนใหญ่ ทำให้ไม่มีเวลาในการประกอบอาหารจึงหันมาหาบะหมี่กึ่งสำเร็จรูปแทน ประการที่สอง มีการปรับปรุงรสชาติของบะหมี่ให้ถูกปากถูกลิ้นคนไทยรวมทั้งการแข่งขันเพื่อนำเสนอรสชาติต่าง ๆ หลากหลาย อีกทั้งพฤติกรรมผู้บริโภคที่ชอบความสะดวก ทำให้บะหมี่กึ่งสำเร็จรูปเป็นที่นิยมอย่างกว้างขวาง ประการที่สาม บะหมี่กึ่งสำเร็จรูปส่วนใหญ่มีราคาถูกสามารถซื้อมารับประทานได้ง่าย ในด้านภาษีมูลค่าเพิ่มกับบะหมี่กึ่งสำเร็จรูป ถึงแม้ว่าสินค้าหลายตัวต้องปรับราคาตามภาวะภาษีมูลค่าเพิ่ม แต่บะหมี่กึ่งสำเร็จรูปไม่ได้รับผลกระทบ เพราะปกติภาวะภาษีที่เสียมากกว่า 7% อยู่แล้ว

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สมาคมสำนักงานบัญชีและกฎหมาย (2534) ได้จัดทำให้มีการสัมมนาเรื่อง "แนวทางปฏิบัติในระบบภาษีมูลค่าเพิ่ม" โดยได้อธิบายถึงความสำคัญของระบบการจัดเก็บภาษีว่า หากธุรกิจเริ่มต้นการจัดการในเรื่องภาษีอากรอย่างไม่ถูกต้องเหมาะสม ย่อมก่อให้เกิดความเสียหายในภายหลังได้ นอกจากนี้กฎหมายภาษีอากรยังเป็นกฎหมายที่มีลักษณะซับซ้อนยากแก่การทำความเข้าใจจนสมควร ดังนั้นจำเป็นที่ผู้ประกอบการจะต้องมีการเริ่มต้นเกี่ยวกับภาษีอากรที่เหมาะสมถูกต้องและยังต้องติดตามศึกษาความเปลี่ยนแปลงของกฎหมายเป็นระยะ ๆ เพื่อให้การปฏิบัติเป็นไปอย่างถูกต้องตามเจตนารมณ์ของกฎหมาย ภาษีมูลค่าเพิ่มที่จะนำมาใช้จัดเก็บแทนภาษีการค้าในปัจจุบัน เป็นการเปลี่ยนแปลงระบบการจัดเก็บภาษีอากรของประมวลรัษฎากรใหม่หลายประการ เช่น กำหนดให้กิจการบางประเภท ที่ไม่เคยเสียภาษีการค้ามาก่อนจะต้องเข้าสู่ระบบภาษีมูลค่าเพิ่ม และบางประเภทที่ได้รับการยกเว้นภาษีมูลค่าเพิ่ม กำหนดให้ผู้ประกอบการจดทะเบียนต้องจัดทำและออกใบกำกับภาษี กำหนดให้ผู้ประกอบการจดทะเบียนมีหน้าที่จัดทำรายงานเกี่ยวกับการเสียภาษีมูลค่าเพิ่ม นอกจากนี้มีการเปลี่ยนแปลงอัตราภาษี เป็นต้น การเปลี่ยนแปลงภาษีดังกล่าวนี้ย่อมมีผลกระทบต่อบุคคลและกิจการในหลายประเภททั้งทางตรง และทางอ้อม

สุชาติ สวัสดิ์เจริญ (2532) ได้ศึกษาเปรียบเทียบการจัดเก็บภาษีการค้า และการปรับใช้ภาษีมูลค่าเพิ่มสำหรับประเทศไทย พบว่าโครงสร้างของระบบภาษีมูลค่าเพิ่มที่คาดว่าจะนำมาใช้ในประเทศไทย เป็นภาษีมูลค่าเพิ่มแบบฐานการบริโภค มีหลักปฏิบัติระหว่างประเทศเป็นหลักปลายทาง มีวิธีการคำนวณ โดยวิธีเคร่งครัดโดยใช้ใบกำกับสินค้าจากการศึกษาโครงสร้างระบบภาษีมูลค่าเพิ่ม ตามหลักกาเก็บจากฐานที่เป็นส่วนแตกต่างของราคาสินค้าที่ขายและราคาต้นทุนของวัตถุดิบที่ซื้อมา พบว่าภาษีมูลค่าเพิ่มจะสามารถช่วยแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ของภาษีการค้าได้ เช่น ช่วยลดความซ้ำซ้อนของภาระภาษี เนื่องจากผู้ผลิตจะเสียภาษีเฉพาะมูลค่าส่วนที่เพิ่มขึ้นระหว่างขั้นตอนการผลิต และ

สามารถหักต้นทุนสินค้าที่ใช้ในการผลิตได้ทั้งหมด ทำให้ราคาสินค้าลดลงการใช้อัตราภาษีเพียงอัตราเดียวจะทำให้สะดวกในการจัดเก็บ และยากต่อการบิดเบือนการกำหนดอัตราภาษีมูลค่าเพิ่มจะช่วยลดการหลีกเลี่ยงภาษี เนื่องจากผู้ผลิตหรือผู้เสียภาษีจะต้องมีใบกำกับสินค้าเป็นหลักฐานสำคัญ เพื่อใช้เครดิตภาษีส่วนที่ได้ออกไป ในด้านการส่งออกผู้ส่งออกจะเสียภาษีในอัตราศูนย์ (zero rate) และจะได้รับคืนภาษีส่วนที่จ่ายไปทั้งหมด ทำให้ไม่มีภาระภาษีแฝงอยู่ในราคาสินค้าที่ส่งออก ทำให้ราคาสินค้าลดลงและจะสามารถแข่งขันกับต่างประเทศได้มากขึ้น

สุทิน สิ้นสวัสดิ์ (2534) ได้ลงบทความในหนังสือนิตยสารผู้ส่งออกคอลัมภ์ "ผลกระทบของภาษีมูลค่าเพิ่มกับการนำเข้า - ส่งออกสินค้า" สรุปได้ว่า ความเปลี่ยนแปลงระบบการจัดเก็บภาษีในครั้งนี้ มีผลกระทบต่อประชาชนทุกสาขาอาชีพทั้งโดยตรงและทางอ้อม แม้ว่าภาระที่รับไว้คนสุดท้าย คือ "ผู้บริโภค" ก็ตาม เพราะระบบการจัดเก็บภาษีมูลค่าเพิ่มจะต้องใช้เครือข่ายสายใยของระบบธุรกิจการค้า ตั้งแต่การซื้อขายวัตถุดิบ การผลิตสินค้า การขายส่งและการขายปลีก รวมทั้งการบริการขนส่งและบรรจุหีบห่อต่าง ๆ จึงเห็นได้ว่าขั้นตอนตั้งแต่ต้นจนถึงมือผู้บริโภค จะเป็นไปได้ให้มีการชำระ "ภาษีซื้อ" และ "ภาษีขาย" ในทุกขั้นตอนของการซื้อ และการขายสินค้า ในอัตราร้อยละ 7 ของมูลค่าสินค้านั้น ซึ่งผู้ประกอบการที่อยู่ในระบบภาษีมูลค่าเพิ่มจะสามารถเครดิตภาษีคืนได้ในรอบเดือนภาษีถัดไป ถ้าประกอบธุรกิจแล้วมี "ภาษีซื้อ" มากกว่า "ภาษีขาย" ย่อมเป็นการแสดงให้เห็นว่า "จัดเก็บไม่ซ้ำซ้อน" เพราะรัฐจะคืนภาษีที่เก็บไว้ให้แก่ผู้ประกอบการในภายหลัง ส่วนผู้บริโภคเท่านั้นจะไม่มีสิทธิได้คืนเพราะตนเป็นผู้ต้องรับภาษีทั้งหมด

วิธีการศึกษา

1. วิธีการรวบรวมข้อมูล

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ได้รวบรวมข้อมูลจากการวิจัยภาคสนามเป็นส่วนใหญ่ โดยอาศัยการสัมภาษณ์ผู้ที่บริโภคอาหารกึ่งสำเร็จรูป โดยสามารถแบ่งข้อมูลที่ใช้ในการศึกษา ออกเป็น

1. ข้อมูลปฐมภูมิ (PRIMARY DATA) โดยการออกแบบสอบถามเพื่อสัมภาษณ์ผู้บริโภค ผู้ทำการศึกษาค้นคว้าได้ทำการสุ่มเลือกตัวอย่าง โดยวิธีการสุ่มตัวอย่างอย่างง่าย (SIMPLE RANDOM SAMPLING) จากผู้บริโภคในเขตกรุงเทพมหานคร โดยกำหนดให้ได้ตัวอย่างจำนวน 90 ราย

2. ข้อมูลทุติยภูมิ (SECONDARY DATA) ได้จากการรวบรวมข้อมูลทั้งหน่วยงานราชการ เช่น กรมสรรพากร กรมการส่งเสริมการส่งออก และจากหน่วยงานเอกชน เช่น สมาคมหอการค้าแห่งประเทศไทย สมาคมสำนักงานบัญชีและกฎหมาย ตลอดจนวารสาร และเอกสารจากหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง

2. การวิเคราะห์ข้อมูล

1. การวิเคราะห์เชิงพรรณนา (DESCRIPTIVE METHOD) เพื่อทราบถึงระบบภาษีมูลค่าเพิ่มที่มีผลต่อพฤติกรรมผู้บริโภคอาหารกึ่งสำเร็จรูป รายละเอียดย และแนวทางการดำเนินการของระบบภาษีมูลค่าเพิ่ม

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2. การวิเคราะห์เชิงปริมาณ (QUANTITATIVE METHOD) นำเอา
ข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ผู้บริโภคร้านอาหารกึ่งสำเร็จรูปในเขตกรุงเทพมหานครมาแจกแจง
และคำนวณค่าออกมาโดยใช้ PROGRAM SPSS/PC+



เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ประวัติและโครงสร้างของภาษีมูลค่าเพิ่ม

ประวัติของภาษีมูลค่าเพิ่ม

ในอดีตภาษีมูลค่าเพิ่มยังไม่เป็นที่รู้จัก และในทางปฏิบัติยังไม่มีประเทศใดใช้ ภาษีมูลค่าเพิ่ม ในปัจจุบันระบบภาษีมูลค่าเพิ่ม เป็นระบบภาษีที่สำคัญในด้านการคลังของ ประเทศต่าง ๆ รวม 39 ประเทศ สหรัฐอเมริกานับเป็นประเทศแรกที่เริ่มค้นคว้า ความเป็นไปได้ของระบบภาษีมูลค่าเพิ่ม และกำหนดแนวทางตั้งแต่ปี พ.ศ.2454 ส่วน ประเทศต่าง ๆ ในยุโรปได้เริ่มนำภาษีมูลค่าเพิ่มมาใช้หลังจากนั้นโดยมีประเทศฝรั่งเศส เป็นประเทศแรก ในปี พ.ศ.2497 และต่อมาประเทศในกลุ่มตลาดร่วมยุโรปได้ทยอย กิจประกาศใช้ในช่วงปี พ.ศ.2511 - 2516

สำหรับประเทศแถบเอเชีย ได้เริ่มใช้ระบบภาษีมูลค่าเพิ่มเป็นครั้งแรก ที่ เกาหลีใต้ในปี พ.ศ.2520 ตามด้วยไต้หวัน (พ.ศ.2529) และญี่ปุ่น ส่วนในกลุ่ม อาเซียนขณะนี้มี 2 ประเทศแล้วที่ได้ประกาศใช้ระบบภาษีมูลค่าเพิ่มได้แก่ อินโดนีเซีย (พ.ศ.2528) และฟิลิปปินส์ (พ.ศ.2531)

สำหรับประเทศไทย การนำระบบภาษีมูลค่าเพิ่มมาใช้จัดเก็บตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม พ.ศ.2535 เป็นต้นไป นับเป็นการปฏิรูประบบภาษีทางอ้อมครั้งสำคัญยิ่งของ ประเทศ ซึ่งจะส่งผลให้มีการยกเลิกระบบภาษีการเติมไปโดยปริยาย

ความหมายของภาษีมูลค่าเพิ่ม

มูลค่าเพิ่ม (Value Added) หมายถึง มูลค่าส่วนที่เพิ่มขึ้นในแต่ละขั้นตอนของการผลิต และการจำหน่ายสินค้าหรือการบริการนั้น มูลค่าเพิ่มจึงมีค่าเท่ากับผลต่างระหว่างราคาของสินค้า หรือบริการที่ผลิต หรือจำหน่าย กับราคาของสินค้าหรือการบริการที่ซื้อมา เพื่อใช้ในการผลิตหรือจำหน่ายสินค้าหรือบริการนั้น

จึงกล่าวได้ว่า ภาษีมูลค่าเพิ่ม (Value Added Tax, VAT) เป็นภาษีการบริโภคประเภทหนึ่งซึ่งจัดเก็บจากมูลค่าสินค้าหรือบริการเฉพาะส่วนที่เพิ่มขึ้นในทุกขั้นตอนของการจำหน่ายสินค้า และการให้บริการ เป็นภาษีที่ผู้ซื้อหรือผู้ใช้บริการคนสุดท้ายเป็นผู้รับผิดชอบภาษี แต่การเรียกจัดเก็บจะเรียกเก็บทุกขั้นตอนของการผลิตหรือการขาย หรือการให้บริการ โดยผู้ประกอบการในแต่ละขั้นตอนเป็นผู้เรียกเก็บจากผู้ซื้อแทนรัฐบาล และนำส่งภาษีให้รัฐบาลในทุก ๆ เดือน

ผู้มีหน้าที่เสียภาษี

เนื่องจากภาษีมูลค่าเพิ่มจัดเก็บจากการขายสินค้า การให้บริการและการนำเข้าสินค้าหรือบริการทั่วไปจากต่างประเทศ ดังนั้นหากจะจำแนกกระบวนการที่ทำให้มีขึ้นซึ่งสินค้าจนถึงการบริโภคสินค้าแล้ว อาจแบ่งได้เป็นขั้นตอนการผลิต การขายส่ง การขายปลีก ซึ่งการจัดเก็บภาษีมูลค่าเพิ่มจะครอบคลุมทุกขั้นตอน ที่มีการจำหน่ายสินค้าดังกล่าว อาจกล่าวได้ว่า ผู้ที่อยู่ในข่ายมีหน้าที่เสียภาษีมูลค่าเพิ่มประกอบด้วย ผู้ผลิต ผู้ขายส่ง ผู้ขายปลีก ผู้ส่งออก ผู้ให้บริการ และผู้นำเข้า ทั้งนี้ไม่ว่าจะประกอบการในรูปของบุคคลธรรมดา คณะบุคคล ห้างหุ้นส่วน หรือบริษัท องค์การของรัฐบาล หรือนิติบุคคลใดก็ตาม

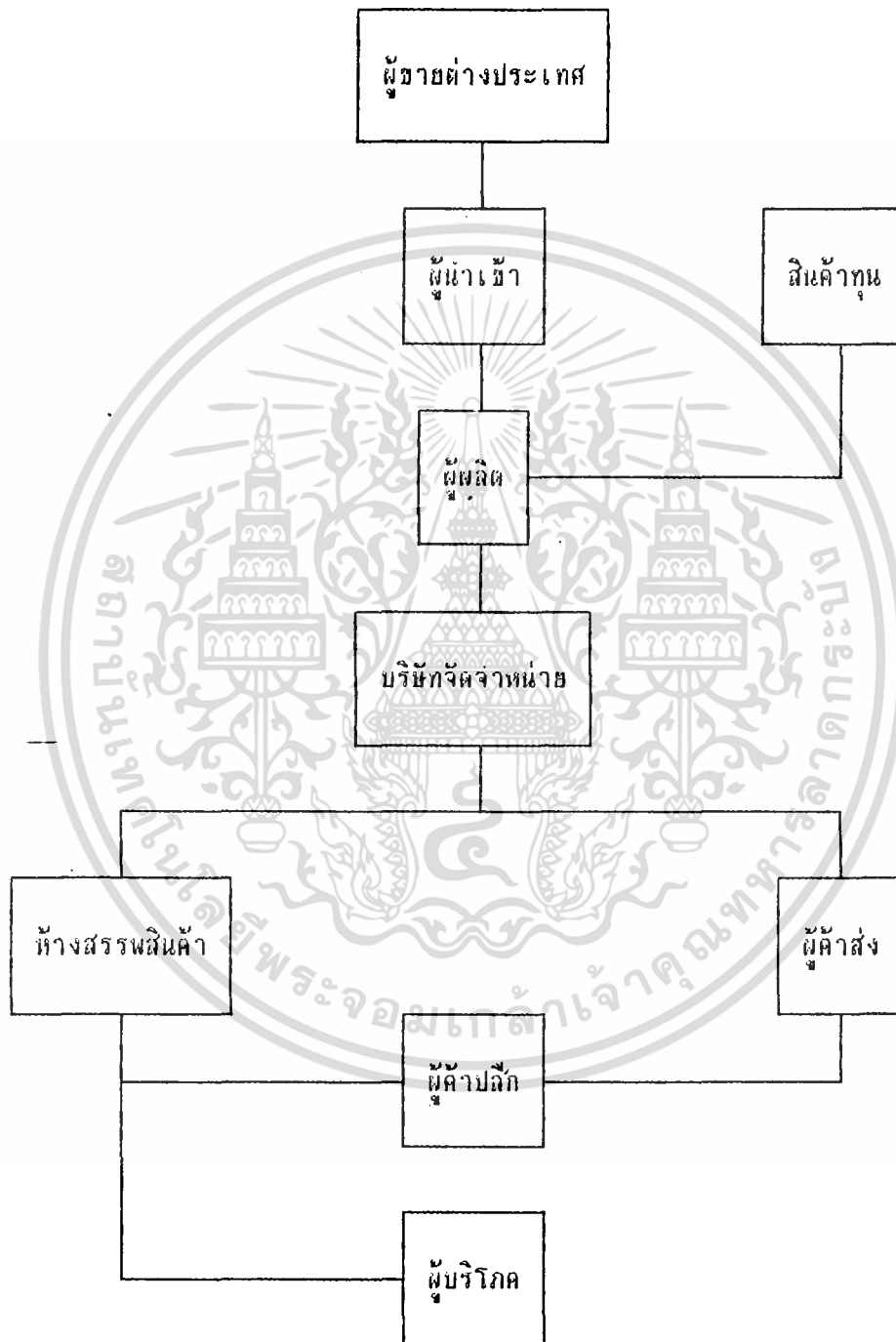
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ดังนั้นผู้ที่ขายสินค้าหรือให้บริการในแต่ละชั้นตอน มีหน้าที่ต้องเสียภาษีมูลค่าเพิ่ม ต่อเมื่อได้ขายสินค้าหรือให้บริการในทางธุรกิจหรือวิชาชีพเท่านั้นซึ่งเรียกว่า "ผู้ประกอบการ" และมีสิทธิและหน้าที่เกี่ยวกับภาษีมูลค่าเพิ่มเกิดขึ้นทันที เมื่อได้จดทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่มเป็น "ผู้ประกอบการจดทะเบียน" แล้วเท่านั้น แต่สำหรับกรณีนำเข้าสินค้าจากต่างประเทศไม่ว่าผู้นำเข้า จะเป็นผู้ประกอบการจดทะเบียนหรือไม่ หรือนำเข้าเพื่อวัตถุประสงค์ในทางธุรกิจ หรือเพื่อวัตถุประสงค์อื่นใดก็ตาม "ผู้นำเข้า" จะต้องเสียภาษีมูลค่าเพิ่มด้วยเช่นกัน (ภาพที่ 1)

- อัตราภาษี
- อัตราภาษีมูลค่าเพิ่มเป็นดังนี้
1. อัตราภาษีมูลค่าเพิ่มร้อยละ 7 สำหรับการขายสินค้าสินค้าหรือให้บริการทุกประเภทรวมทั้งการนำเข้า
 2. อัตราภาษีมูลค่าเพิ่มร้อยละ 1.5 สำหรับการขายสินค้าหรือการให้บริการในราชอาณาจักรของผู้ประกอบการที่มีรายรับเกิน 600,000 บาทต่อปี แต่ไม่เกิน 1,200,000 บาทต่อปี
 3. อัตราภาษีมูลค่าเพิ่มร้อยละ 0 ใช้สำหรับการประกอบการดังต่อไปนี้
 - การส่งออกสินค้า
 - การให้บริการขนส่งระหว่างประเทศโดยอากาศยานหรือเรือเดินทะเล (ถ้าเป็นผู้ประกอบการที่เป็นนิติบุคคลที่ตั้งขึ้นตามกฎหมายต่างประเทศ จะได้รับอัตราศูนย์เฉพาะกรณีนี้ให้การปฏิบัติกับนิติบุคคลไทยในตนเองเดียวกัน)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 1 ขั้นตอนระบบการผลิตและจำหน่ายสินค้าอุปโภคบริโภคทั่วไป



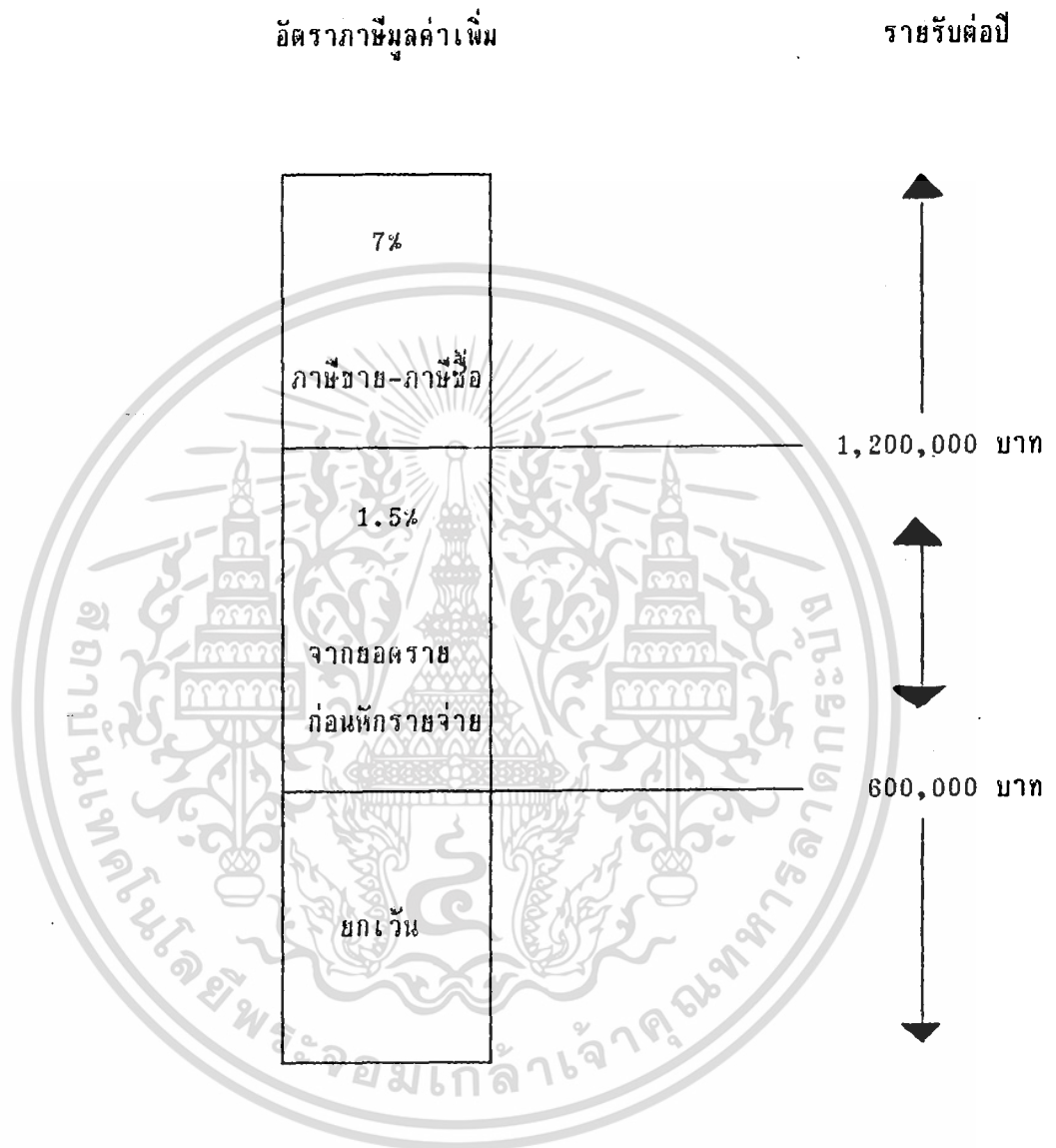
ที่มา : (หนังสือพิมพ์ฐานเศรษฐกิจ, ฉบับพิเศษ : 2534)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- การขายสินค้า หรือการให้บริการแก่ส่วนราชการหรือรัฐวิสาหกิจ ตามโครงการเงินกู้หรือเงินช่วยเหลือจากต่างประเทศ
- การขายสินค้าหรือการให้บริการกับองค์การสหประชาชาติ ทบวง การชำนัญพิเศษของสหประชาชาติ สถานเอกอัครราชทูต สถานกงสุลใหญ่ สถานกงสุล
- การขายสินค้า หรือการให้บริการระหว่างคลังสินค้าทัณฑ์บนด้วยกัน หรือระหว่างผู้ประกอบการที่ประกอบกิจการอยู่ในเขตอุตสาหกรรมส่งออกไม่ว่าจะอยู่ในเขตอุตสาหกรรมส่งออกเดียวกันหรือไม่ รวมทั้งการขายสินค้าหรือการให้บริการระหว่างคลังสินค้าทัณฑ์บน กับผู้ประกอบการที่ประกอบกิจการอยู่ในเขตอุตสาหกรรมส่งออก (ภาพที่ 2)

ภาพที่แสดงไว้ ณ ที่นี้ได้แสดงไว้ชัดเจนถึงการคำนวณภาษีมูลค่าเพิ่มนั้นคิด หลักการง่าย ๆ คือ "ภาษีขาย - ภาษีซื้อ" ส่วนเกินนี้ให้นำมาคำนวณภาษีในอัตรา ร้อยละ 7 โดยมีหลักในการคำนวณดังนี้

ภาพที่ 2 การคำนวณภาษีมูลค่าเพิ่มอย่างง่าย



ที่มา : (กรมสรรพากร : 2534)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การคำนวณภาษี

ผู้ประกอบการจดทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่ม มีหน้าที่ต้องคำนวณหาจำนวนภาษีมูลค่าเพิ่มที่จะต้องชำระ (หรือมีสิทธิได้รับคืน) เป็นรายเดือน ๆ ละหนึ่งครั้ง ตามเดือนปฏิทิน ทั้งขึ้นอยู่กับอัตราภาษีมูลค่าเพิ่มที่ใช้สำหรับผู้ประกอบการจดทะเบียนแต่ละประเภทดังต่อไปนี้

1. ผู้ประกอบการจดทะเบียนที่เสียภาษีมูลค่าเพิ่มในอัตราร้อยละ 7

การคำนวณภาษีที่ต้องชำระในแต่ละเดือนจะเป็นดังนี้

$$\text{ภาษีที่ต้องชำระ} = \text{ภาษีขาย} - \text{ภาษีซื้อ}$$

หากผลการคำนวณเป็นลบ (-) เกิดจากภาษีซื้อมากกว่าภาษีขาย ก็มีสิทธิได้รับคืนภาษี

โดยภาษีขาย หมายถึง ภาษีมูลค่าเพิ่มที่ผู้ประกอบการได้เรียกเก็บหรือพึงเรียกเก็บจากผู้ซื้อสินค้าหรือผู้รับบริการเมื่อขายสินค้า

ภาษีซื้อ หมายถึง ภาษีมูลค่าเพิ่มที่ผู้ประกอบการได้จ่ายให้กับผู้ขายสินค้าหรือผู้ให้บริการที่เป็นผู้ประกอบการจดทะเบียน เมื่อซื้อสินค้าหรือชำระค่าบริการเพื่อใช้ในการประกอบกิจการของตน (ทั้งที่เป็นวัตถุดิบ หรือสินค้าทุน ประเภทเครื่องจักร เครื่องมือ และอุปกรณ์ เป็นต้น)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การคำนวณภาษีมูลค่าเพิ่มกรณีของผู้ประกอบการจดทะเบียนที่เสียภาษีมูลค่าเพิ่ม

ในอัตราร้อยละ 7

ตัวอย่าง การคำนวณภาษีมูลค่าเพิ่มของผู้ผลิตเสื้อผ้าสำเร็จรูป

ผู้ผลิตเสื้อผ้าสำเร็จรูป ซื้อผ้า 5,000 บาท วัสดุอื่น ๆ เช่น ด้าย
กระดุม กด่องบรรจุรวม 3,000 บาท ขายเสื้อผ้าสำเร็จรูปไปในราคา
10,000 บาท

1.1 กรณีการซื้อและการขายเกิดขึ้นในเดือนเดียวกัน

วิธีคำนวณ

ภาษีที่ผู้ผลิตเสื้อผ้าสำเร็จรูปต้องชำระ	=	ภาษีขาย - ภาษีซื้อ	
ภาษีขาย (เรียกเก็บจากผู้ซื้อ)	=	$10,000 \times \frac{7}{100}$	
	=	700 บาท	
ภาษีซื้อ (จ่ายให้แก่ผู้ขายผ้าและวัสดุอื่น ตามหลักฐานใบกำกับภาษี)	=	$(5,000 \times \frac{7}{100}) + (3,000 \times \frac{7}{100})$	
	=	350 + 210	
	=	560 บาท	
ภาษีจากผลการคำนวณ	=	700 - 560	
	=	140 บาท	

ผลการคำนวณภาษีในเดือนนี้ ปรากฏว่าภาษีขายมากกว่าภาษีซื้อ ผู้ผลิตเสื้อ-
ผ้าสำเร็จรูปจะต้องชำระภาษีเพิ่ม 140 บาท

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาหรือข้อมูลอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

1.2 กรณีการซื้อเกิดขึ้นคนละเดือนกับการขาย

1.2.1 การคำนวณภาษีมูลค่าเพิ่มสำหรับเดือนที่ซื้อผ้าและวัสดุอื่น ๆ

วิธีคำนวณ

ภาษีที่ผู้ผลิตเสียสำเร็จรูปต้องชำระ	=	ภาษีขาย - ภาษีซื้อ
ภาษีขาย (ยังไม่มีการขาย)	=	0 บาท
ภาษีซื้อ	=	$(5,000 * \frac{7}{100}) + (3,000 * \frac{7}{100})$
(ตามหลักฐานใบกำกับภาษี)		100 100
	=	350 + 210
	=	560 บาท
ภาษีจากผลการคำนวณ	=	0 - 560
	=	-560 บาท

ผลจากการคำนวณภาษีในเดือนนี้ปรากฏว่าเป็นลบ (-) กล่าวคือ ภาษีซื้อ มากกว่าภาษีขายที่ผู้ผลิตเสียสำเร็จรูปมีสิทธิได้รับคืนภาษีจำนวน 560 บาท

1.2.2 การคำนวณภาษีมูลค่าเพิ่มสำหรับการขาย

วิธีคำนวณ

ภาษีที่ผู้ผลิตเสื้อผ้าสำเร็จรูปต้องชำระ = ภาษีขาย - ภาษีซื้อ

ภาษีขาย = 10,000 * 7

100

= 700 บาท

ภาษีซื้อ (ไม่มีรายการซื้อ) = 0

ภาษีจากผลการคำนวณ = 700 - 0

= 700 บาท

ผลการคำนวณภาษีในเดือนนี้ เมื่อผู้ผลิตเสื้อผ้าสำเร็จรูปมิได้จ่ายค่าภาษีซื้อสำหรับผ้าหรือวัสดุอื่นใดอีก ก็ไม่มีภาษีซื้อที่จะนำมาหักในการคำนวณภาษีสำหรับในเดือนนี้แต่อย่างใด ดังนั้นจึงต้องนำภาษีขายจำนวน 700 บาท ส่งกรมสรรพากรทั้งจำนวน ทั้งนี้จะเห็นได้ว่าภาษีซื้อที่จ่ายไปสำหรับซื้อผ้าและวัสดุ จำนวน 560 บาท ผู้ผลิตเสื้อผ้าสำเร็จรูปได้รับคืนในขณะที่ยื่นใบภาษีซื้อในการคำนวณภาษีในเดือนที่มีการซื้อไปแล้ว

2. ผู้ประกอบการจดทะเบียนที่เสียภาษีมูลค่าเพิ่มในอัตราร้อยละ 1.5

จะต้องคำนวณเสียภาษีจากยอดขายรับก่อนหักรายจ่ายใด ๆ ในอัตราร้อยละ 1.5 ภาษีซื้อที่เกิดขึ้นจากการซื้อสินค้ามาขายหรือรับบริการ จะนำมาขอหัก หรือเครดิตออกจากภาษีที่ต้องชำระไม่ได้ แต่ให้ถือเป็นต้นทุนของสินค้าหรือรายจ่ายของกิจการ และการคำนวณภาษีที่ต้องชำระในแต่ละเดือนจะเป็นดังนี้

ภาษีที่ต้องชำระ = ยอดรายรับก่อนหักรายจ่ายจากการขายสินค้า
หรือการให้บริการ * 1.5%

การคำนวณภาษีมูลค่าเพิ่มกรณีของผู้ประกอบการจดทะเบียนที่เสียภาษีมูลค่าเพิ่ม

ในอัตราร้อยละ 1.5

ตัวอย่าง ร้านขายเสื้อผ้าสำเร็จรูป (ซื้อมาขายไป) ได้ซื้อเสื้อผ้าสำเร็จรูป มาจากโรงงาน
ในราคา 5,000 บาท และซื้อกางเกงสำเร็จรูปมาจากโรงงานในราคา
3,000 บาท ขายเสื้อและกางเกงสำเร็จรูปไปในราคา 10,000 บาท

วิธีคำนวณ

ภาษีที่ต้องชำระ = ยอดรายรับก่อนหักรายจ่ายจาก
การขายสินค้า * 1.5%
= $10,000 * \frac{1.5}{100}$
= 150 บาท

ผลการคำนวณภาษีในเดือนนี้ผู้ขายเสื้อผ้าสำเร็จรูป จึงต้องชำระภาษีมูลค่า-
เพิ่มเป็นจำนวน 150 บาท ขณะที่เสียภาษีมูลค่าเพิ่มที่ได้ถูกโรงงานเรียกเก็บเป็น
จำนวน $(5,000 * \frac{7}{100} = 350$ บาท) และ $(3,000 * \frac{7}{100} = 210$ บาท) ก็ไม่สามารถ

นำมาหักออกจากภาษีที่ต้องชำระได้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3. ผู้ประกอบการจดทะเบียนที่เสียภาษีมูลค่าเพิ่มในอัตราร้อยละ 0

การคำนวณภาษีที่ต้องชำระในแต่ละเดือน จะใช้วิธีคำนวณทำนองเดียวกับ

ผู้ประกอบการจดทะเบียนที่เสียภาษีมูลค่าเพิ่ม ในอัตราร้อยละ 7

(ภาษีที่ต้องชำระ = ภาษีขาย - ภาษีซื้อ) แต่ละมีความแตกต่างกันในด้านภาษีการขาย

เนื่องจากผู้ประกอบการที่เป็นผู้ส่งออกเสียภาษีในอัตราร้อยละ 0 จากมูลค่าส่งออกทำให้

ภาษีขายมีค่าเป็น 0 ในขณะที่ภาษีซื้อจะเกิดขึ้นอยู่ตลอดเวลาผลการคำนวณเป็นลบ (-)

เกิดจากภาษีซื้อมากกว่าภาษีขาย จึงมีการคืนภาษี ให้แก่ผู้ประกอบการจดทะเบียนที่เป็น

ผู้ส่งออกเท่าจำนวนภาษีซื้อที่เกิดขึ้นจริงในแต่ละเดือน

การคำนวณภาษีมูลค่าเพิ่มกรณีของผู้ประกอบการจดทะเบียนที่เสียภาษีมูลค่าเพิ่ม

ในอัตราร้อยละ 0

ตัวอย่าง ผู้ผลิตเสื้อสำเร็จรูป ชื่อผ้า 5,000 บาทวัสดุอื่น ๆ เช่น ด้าย กระดุม
กล่องบรรจุ รวม 3,000 บาท เมื่อผลิตเสร็จแล้วได้ส่งออกเสื้อสำเร็จรูป
ไปขายต่างประเทศในราคา 10,000 บาท

วิธีคำนวณ

ภาษีที่ต้องชำระ = ภาษีขาย - ภาษีซื้อ

ภาษีขาย = 10,000 * 0 (อัตราร้อยละ 0)

= 0 บาท

ภาษีซื้อ = (5,000 * 7) + (3,000 * 7)

100 100

= 350 + 210

= 560 บาท

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้เผยแพร่หรือแจกจ่ายเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

**สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า
เจ้าคุณทหารลาดกระบัง**

ภาษีจากผลการคำนวณ = 0 - 560
= -560 บาท

ผลการคำนวณภาษีในเดือนนี้ ปรากฏว่าเป็นลบ (-) กล่าวคือ ภาษีซื้อ มากกว่าภาษีขายผู้ผลิตเสียสำเร็จรูปมีสิทธิได้รับคืนภาษีจำนวน 560 บาท

การยกเว้นภาษี

ผู้ได้รับการยกเว้นภาษีมูลค่าเพิ่ม จะเป็นผู้อยู่นอกระบบการจดทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่มแต่ในการซื้อสินค้าหรือให้บริการไป จึงไม่ต้องยื่นแบบแสดงรายการภาษีมูลค่าเพิ่ม แต่ในการซื้อสินค้าหรือวัตถุดิบรวมทั้งสินค้าทุกประเภทมาใช้ในการประกอบการจะต้องชำระภาษีมูลค่าเพิ่มให้กับผู้ประกอบการจดทะเบียนด้วย โดยไม่มีสิทธิได้รับคืนภาษีมูลค่าเพิ่มแต่อย่างใด เท่ากับว่าผู้ได้รับการยกเว้นภาษีมูลค่าเพิ่มจะต้องรับภาระภาษีมูลค่าเพิ่มในตัวเอง

อย่างไรก็ดีภาษีมูลค่าเพิ่มที่จ่ายไปแล้ว ผู้ประกอบการสามารถนำมาถือเป็นรายจ่ายในการคำนวณเงินได้หรือกำไรสุทธิ เพื่อเสียภาษีเงินได้เช่นเดียวกับรายจ่ายในการประกอบการตามปกติ

กรณีที่จะได้รับการยกเว้นภาษีมูลค่าเพิ่ม มีดังนี้

1. การขายสินค้าหรือให้บริการของผู้ประกอบการที่มีรายรับไม่เกิน 600,000 บาทต่อปี
2. การขายสินค้าหรือพืชผลทางการเกษตร
3. การขายสัตว์ที่มีชีวิตและไม่มีชีวิต

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

4. การขายสินค้าที่เกี่ยวข้องเนื่องกับการเกษตร ได้แก่ บัญชี ปลาปน
อาหารสัตว์ หรือเคมีภัณฑ์ทุกชนิด ที่ใช้สำหรับป้องกันรักษาโรคทำลาย
บารุงหรือกำจัดศัตรูพืชหรือสัตว์
5. การขายหนังสือพิมพ์ นิตยสาร ตำราเรียน
6. การนำเข้าสินค้าตามข้อ 2 3 และ 4
7. การให้บริการขนส่งในราชอาณาจักร
8. การให้บริการขนส่งระหว่างประเทศเฉพาะทางบก
9. การให้บริการศึกษาของโรงเรียน
10. การให้บริการรักษาพยาบาลของสถานพยาบาลทางราชการและเอกชน
11. การให้บริการห้องสมุด พิพิธภัณฑ์ สวนสัตว์
12. การให้บริการงานทางศิลปะและวัฒนธรรม
13. การให้บริการจัดการแข่งขันกีฬาสมัครเล่น
14. การให้บริการการประกอบโรคศิลป์ การสอบบัญชี การว่าความ
และการให้บริการทางวิชาชีพอิสระอื่น ตามที่อธิบดีกำหนดโดยอนุมัติ
รัฐมนตรี ทั้งนี้เฉพาะวิชาชีพอิสระที่มีกฎหมายควบคุมการประกอบวิชา
ชีพอิสระนั้น
15. การให้บริการวิจัยหรือบริการทางวิชาการ
16. การให้บริการของนักแสดงสาธารณะ
17. การให้บริการตามสัญญาจ้างแรงงาน
18. การให้บริการเช่าอสังหาริมทรัพย์
19. การขายสินค้าหรือบริการเพื่อประโยชน์แก่การศาสนา หรือสาธารณกุศล
ในประเทศไทย
20. การให้บริการขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่น

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

21. การขายสินค้าหรือการให้บริการของกระทรวง ทบวง กรม ซึ่งส่งของให้แก่รัฐโดยไม่หักรายจ่าย
22. การขนส่งระหว่างประเทศโดยผู้ประกอบการที่เป็นนิติบุคคลที่ตั้งขึ้นตามกฎหมายต่างประเทศ ซึ่งตามกฎหมายของประเทศนั้นยกเว้นภาษีทางอ้อมให้แก่ผู้ประกอบการที่เป็นนิติบุคคลที่ตั้งขึ้นตามกฎหมายไทยตามหลักกติกาสัญญาที่ปฏิบัติ
23. การรับจ้างสีข้าว
24. การขายสลากกินแบ่งรัฐบาล
25. การขายยาสูบของผู้ประกอบการที่มีใช้โรงงานยาสูบ
26. การนำเข้าสินค้าที่ได้รับการยกเว้นอากรขาเข้าบางประเภท เช่น ของส่วนตัวที่เจ้าของนำมาใช้เอง

สำหรับการยกเว้นตามรายการ 1, 2, 3, 4 และ 5 นั้น ผู้ประกอบการจะขอเลือกเข้ามาจดทะเบียน เป็นผู้เสียภาษีมูลค่าเพิ่มได้ นอกจากนี้ผู้มีรายรับระหว่าง 600,000 - 1,200,000 บาท สามารถเลือกที่จะเข้าระบบภาษีมูลค่าเพิ่ม โดยเสียภาษีในอัตรา 7% หรือเลือกที่จะเสียภาษีเฉพาะคือ 1.5% จากยอดรายรับก่อนหักรายจ่าย

ภาพที่ 3 โครงสร้างภาษีมูลค่าเพิ่ม

โครงสร้างภาษีมูลค่าเพิ่ม		
กิจกรรมที่ต้องเสียภาษี	ผู้หน้าที่เสียภาษี	ผู้รับภาระภาษี
* การขายสินค้า	ผู้ประกอบการ	ผู้บริโภค
* การให้บริการ	ผู้ประกอบการ	ผู้บริโภค
การนำเข้า	ผู้ประกอบการ	ผู้บริโภค
	ผู้บริโภค	ตนเอง
* ต้องเป็นการขายสินค้าหรือให้บริการในทางธุรกิจหรือวิชาชีพในราชอาณาจักร (ทุกทอด)		

ที่มา : (หนังสือพิมพ์ฐานเศรษฐกิจ, ฉบับพิเศษ : 2534)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ความรับผิดชอบในการเสียภาษี

ความรับผิดชอบในที่นี้ หมายถึง จุดแห่งความรับผิดชอบในการเสียภาษีมูลค่าเพิ่ม โดยเหตุที่ภาษีมูลค่าเพิ่มจัดเก็บจากการขายสินค้าหรือให้บริการ ตลอดจนการนำเข้าสินค้า จากต่างประเทศ ฉะนั้นการที่จะถือว่าผู้ประกอบการหรือผู้นำเข้าได้ขายสินค้า หรือให้บริการ หรือได้มีการนำเข้าเกิดขึ้นเมื่อใด จึงเป็นสิ่งจำเป็นต้องกำหนดให้เป็นที่ยึดแจ้ง เพื่อให้มีการเสียภาษีหรือให้มีการปฏิบัติหน้าที่ใด ๆ ที่เกี่ยวกับภาษีมูลค่าเพิ่มต่อไปในทาง กฎหมาย จึงได้กำหนดจุดแห่งความรับผิดชอบในการเสียภาษีมูลค่าเพิ่มกรณีต่าง ๆ ไว้ดังต่อไปนี้

1. กรณีขายสินค้า

ความรับผิดชอบในการเสียภาษีทั้งหมดของผู้ขายจะเกิดขึ้น เมื่อมีการส่งมอบสินค้า ให้แก่ผู้ซื้อ เว้นแต่กรณีที่ผู้ขายได้โอนกรรมสิทธิ์สินค้า หรือได้รับชำระราคาสินค้า หรือได้ออกใบกำกับภาษีก่อนมีการส่งมอบสินค้า ความรับผิดชอบในการเสียภาษีของผู้ขายก็จะเกิดตาม ส่วนของการกระทำที่เกิดขึ้นแล้วแต่กรณี

ตัวอย่าง นาย ก. ตกลงขายเก้าอี้มูลค่า 1,000 บาท ให้แก่นาย ข. เมื่อวันที่ 15 กุมภาพันธ์ 2535 แต่ได้ส่งมอบเก้าอี้ให้แก่นาย ข. เมื่อวันที่ 1 มีนาคม 2535 ความรับผิดชอบในการเสียภาษีมูลค่าเพิ่มของนาย ก. จากค่าขายเก้าอี้มูลค่า 1,000 บาท จะเกิดขึ้นเมื่อวันที่ 1 มีนาคม 2535 ซึ่งเป็นวันที่มีการส่งมอบ

จากกรณีเดียวกัน หากนาย ข. ได้ชำระราคาเก้าอี้ให้แก่นาย ก. เมื่อวันที่ 15 กุมภาพันธ์ 2535 เป็นเงินเพียง 500 บาท กรณีเช่นนี้ความรับผิดชอบในการ

เสียภาษีมูลค่าเพิ่มของนาย ก. จะเกิดขึ้นจากมูลค่า 500 บาท แม้ว่าจะมีการส่งมอบ
 แก้อื้อในภายหลังก็ตาม และเมื่อนาย ก. ได้ส่งมอบแก้อื้อให้นาย ข. ในวันที่ 1 มีนาคม
 2535 ความรับผิดชอบในการเสียภาษีมูลค่าเพิ่ม สำหรับมูลค่าแก้อื้อส่วนที่เหลือทั้งหมดอีก
 500 บาท ก็เกิดขึ้นทันที ไม่ว่านาย ข. จะได้ชำระราคาให้หรือไม่ก็ตาม เป็นต้น

2. กรณีขายสินค้าตามสัญญาให้เช่าซื้อหรือสัญญาซื้อขายผ่อนชำระที่กรรมสิทธิ์
 ในสินค้ายังไม่โอนไปยังผู้ซื้อเมื่อได้ส่งมอบ

ความรับผิดชอบของผู้ขายจะเกิดขึ้นเมื่อถึงกำหนดชำระราคาตามงวดที่ถึงกำหนด
 ชำระราคาในแต่ละงวด เว้นแต่กรณีที่ผู้ขายได้รับชำระราคาสินค้าหรือได้ออกใบกำกับภาษี
 ก่อนที่จะถึงกำหนดชำระในแต่ละงวด ความรับผิดชอบในการเสียภาษีของผู้ขายดังกล่าวจะเกิด
 ขึ้นตามส่วนของการกระทำที่เกิดขึ้นแล้วแต่กรณี

ตัวอย่าง บริษัท ค. จำกัด ได้ทำสัญญาให้เช่าซื้อโทรทัศน์มูลค่ารวม 10,000 บาท
 ให้แก่นาย ง. โดยตกลงผ่อนชำระเป็น 10 งวด ๆ ละ 1,000 บาท
 กำหนดชำระทุก ๆ วันที่ 1 ของเดือนเริ่มตั้งแต่เดือนกุมภาพันธ์ 2535
 เป็นต้นไป ความรับผิดชอบในการเสียภาษีมูลค่าเพิ่มของบริษัท ค. จำกัดสำหรับ
 ค่าขายโทรทัศน์ดังกล่าว จะเกิดขึ้นทันทีในงวดวันที่ 1 กุมภาพันธ์ 2535
 จากค่างวดเป็นเงิน 1,000 บาท ทั้งนี้ไม่ว่า นาย ง. จะได้ชำระราคา
 ให้แล้วหรือไม่ก็ตาม สำหรับงวดชำระส่วนที่เหลือความรับผิดชอบในการเสียภาษี
 มูลค่าเพิ่มของบริษัท ค. จำกัด ก็เกิดขึ้นทุกวันที่ 1 ของเดือนถัด ๆ
 ไป ทำนองเดียวกันทั้งนี้ไม่ว่าทุกวันที่ 1 ของแต่ละเดือน บริษัท ค. จำกัด
 จะได้รับชำระราคาตรงกำหนดเวลาหรือไม่ก็ตาม

แต่จากกรณีเดียวกัน หากมีการกระทำอย่างหนึ่งอย่างใดเกิดขึ้นก่อนที่จะถึงกำหนดชำระดังกล่าวข้างต้น ความรับผิดชอบในการเสียหายมูลค่าเพิ่มของผู้ขายก็จะเกิดขึ้นตามส่วนแล้วแต่กรณี ท่านเองเดียวกับที่กล่าวมาแล้วตามข้อ 1 เป็นต้น

3. กรณีขายสินค้าโดยมีการตั้งตัวแทนเพื่อขาย และได้ส่งมอบสินค้าให้ตัวแทนแล้ว

ความรับผิดชอบในการเสียหายทั้งหมดของผู้ขาย จะเกิดขึ้นเมื่อตัวแทนได้ส่งมอบสินค้า (ตามประเภทที่กำหนดต่อไป) ให้แก่ผู้ซื้อ เว้นแต่กรณีที่ตัวแทนได้ออกรวมสิทธิ์ในสินค้าให้แก่ผู้ซื้อก่อน หรือได้รับชำระราคาสินค้า หรือได้ออกใบกำกับภาษีหรือได้มีการนำสินค้าไปใช้ ซึ่งเป็นการกระทำที่เกิดขึ้นก่อนที่ตัวแทนจะส่งมอบสินค้าให้แก่ผู้ซื้อ ความรับผิดชอบในการเสียหายของผู้ขายก็จะเกิดขึ้นตามส่วนของกรณีก่อนนั้น ๆ แล้วแต่กรณี

ตัวอย่าง บริษัท จ. จำกัด ได้มอบหมายให้บริษัท ฉ. จำกัด เป็นตัวแทนจำหน่ายสินค้า และได้ส่งมอบสินค้ามูลค่า 10,000 บาท ให้แก่บริษัท ฉ. จำกัด เมื่อวันที่ 15 เมษายน 2535 ปรากฏว่าบริษัท ฉ. จำกัด ซึ่งเป็นตัวแทนของบริษัท จ. จำกัด ได้ขายสินค้าโดยส่งมอบสินค้าไปทั้งหมด ให้แก่ลูกค้าเมื่อวันที่ 5 พฤษภาคม 2535 กรณีเช่นนี้ความรับผิดชอบในการเสียหายมูลค่าเพิ่มของบริษัท จ. จำกัด จะเกิดขึ้นเต็มตามมูลค่าขายในวันที่ 5 พฤษภาคม 2535 ซึ่งเป็นวันที่ตัวแทนได้ส่งมอบสินค้าให้ผู้ซื้อ

จากกรณีเดียวกัน หากมีการกระทำอย่างหนึ่งอย่างใดเกิดขึ้นก่อนที่ตัวแทนได้ส่งมอบสินค้าให้ผู้ซื้อดังกล่าวข้างต้น ความรับผิดชอบในการเสียหายมูลค่าเพิ่มของผู้ขายก็จะเกิดขึ้นตามส่วนท่านเองเดียวกับที่กล่าวมาแล้วตามข้อ 1 เป็นต้น

4. กรณีการขายสินค้าโดยการส่งออก

ความรับผิดชอบในการเสียภาษีมูลค่าเพิ่มจะเกิดขึ้นพร้อมกันกับการชำระอากรขาออกตามกฎหมายว่าด้วยศุลกากร หรือวันที่ได้มีการวางค้ำประกันอากรขาออก แล้วแต่กรณี และหากไม่มีกรณีที่จะต้องชำระอากรขาออกความรับผิดชอบจะเกิดขึ้นในวันที่มีการออกใบขนขาออก

5. กรณีการให้บริการ

ความรับผิดชอบในการเสียภาษีมูลค่าเพิ่มของผู้ให้บริการเกิดขึ้น เมื่อได้รับชำระราคาค่าบริการ เว้นแต่กรณีที่ผู้ให้บริการได้ออกใบกำกับภาษีให้แก่ลูกค้าหรือได้ให้บริการในตนเอง ก่อนมีการชำระค่าบริการ ความรับผิดชอบในการเสียภาษีมูลค่าเพิ่มจะเกิดตามส่วนของภาระกระทำนั้น ๆ แล้วแต่กรณี

ตัวอย่าง บริษัท ช. จำกัด ได้ให้บริการตกแต่งบ้านแก่นาย ม. ตกงราคาค่าบริการ 100,000 บาท โดยงานเสร็จสิ้นเมื่อวันที่ 10 พฤษภาคม 2535 แต่นาย ม. ได้ชำระค่าบริการเต็มมูลค่าให้แก่บริษัท ช. จำกัด เมื่อวันที่ 5 มิถุนายน 2535 กรณีนี้ ความรับผิดชอบในการเสียภาษีมูลค่าเพิ่มจากการให้บริการทั้งหมดของบริษัท ช. จำกัด จะเกิดขึ้นในวันที่ 5 มิถุนายน 2535

กรณีเดียวกันหากนาย ม. ชำระค่าบริการ ในวันที่ 5 มิถุนายน 2535 เป็นเงินเพียง 50,000 บาท ความรับผิดชอบในการเสียภาษีมูลค่าเพิ่มของบริษัท ช. จำกัดจะเกิดขึ้นเพียง 50,000 บาทเท่านั้น สำหรับค่าบริการส่วนที่เหลือ หากมีการชำระให้ในภายหลัง ความรับผิดชอบของบริษัท ช. จำกัด ก็เกิดขึ้นตามส่วนของจำนวนค่าบริการที่ได้รับ หรือในกรณีที่มีการกระทำอย่างหนึ่งอย่างใดเกิดขึ้น ก่อนการชำระค่าบริการดังกล่าวข้างต้น ความรับผิดชอบในการเสียภาษีมูลค่าเพิ่มของผู้ให้บริการ ก็เกิดขึ้นตามส่วนกำหนดเดียวกับที่กล่าวมาแล้วตามข้อ 1 เป็นต้น

6. กรณีการให้บริการตามสัญญาที่กำหนดค่าตอบแทนตามส่วนของบริการที่ทำความรับผิดชอบในการเสียภาษีมูลค่าเพิ่มของผู้ให้บริการเกิดขึ้น เมื่อได้รับชำระราคาค่าบริการตามส่วนของบริการที่สิ้นสุดลง เว้นแต่จะมีการกระทำอย่างอื่น เกิดขึ้นก่อนการชำระราคาค่าบริการทำนองเดียวกับที่กล่าวมาแล้วตามข้อ 5

7. กรณีนำเข้าสินค้า

ความรับผิดชอบในการเสียภาษีมูลค่าเพิ่มของผู้นำเข้า จะเกิดขึ้นพร้อมกับการชำระอากรขาเข้าตามกฎหมายว่าด้วยศุลกากร หรือเมื่อมีการวางค้ำประกันอากรขาเข้าแล้วแต่กรณี

การคืนภาษี

ผู้ประกอบการจดทะเบียนจะมีสิทธิได้รับคืนภาษี ถ้าภาษีที่เสียไปแล้วในการซื้อสินค้าหรือบริการต่าง ๆ (รวมถึงสินค้าทุนด้วย) มาใช้ในกิจการตนสูงกว่าภาษีจากการขายสินค้าหรือให้บริการ โดยมีสิทธิเลือกขอคืนภาษีเป็นเงินสด พร้อมกับการยื่นแบบแสดงรายการภาษีของเดือนภาษีแบบภ.พ. 30 (เป็นแบบที่มีรายการคำร้องขอคืนภาษีรวมอยู่แล้ว) หรือจะเลือกเป็นเครดิตนำไปหักออกจากภาษีมูลค่าเพิ่มที่จะต้องชำระในเดือนถัดไปก็ได้ ในการขอคืนภาษีไม่จำเป็นต้องยื่นเอกสารหลักฐานเพิ่มเติมใด ๆ กรมสรรพากรจะคืนภาษีให้เดือนต่อเดือนหากการพิจารณาคืนภาษีสั้นกว่ากำหนด เนื่องจากการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ ผู้ประกอบการมีสิทธิได้ดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ 1 ต่อเดือน ทั้งนี้ตามเงื่อนไขและวิธีการที่อธิบดีกรมสรรพากรกำหนด ตามหลักการดังกล่าวกรมสรรพากรถือว่าผู้เสียภาษีทุกรายกระทำการยื่นชำระภาษีและขอคืนภาษีโดยสุจริต และในขณะเดียวกันกรมสรรพากรก็มีเครื่องมือหลายประการ ที่จะทำการทดสอบการยื่นรายการเสียภาษีของผู้เสียภาษี รวมถึงการมีเจ้าหน้าที่ออกเยี่ยมเยียนอย่างสม่ำเสมอ

สาเหตุและความจำเป็นที่ต้องนำระบบภาษีมูลค่าเพิ่มมาใช้

ภาษีการค้าเป็นภาษีที่ประเทศไทยใช้จัดเก็บมาตั้งแต่ปี พ.ศ. 2504 นั้น มีลักษณะที่เป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาประเทศหลายด้าน ซึ่งปัญหานี้ไม่อาจแก้ไขได้ โดยการปรับปรุงที่ยังคงรักษาระบบภาษีเดิมไว้ แต่จำเป็นต้องปรับปรุง โดยการยกเลิกระบบภาษีการค้าแล้วนำระบบภาษีมูลค่าเพิ่มมาใช้จัดเก็บแทน การนำระบบภาษีมูลค่าเพิ่มมาใช้จัดเก็บในประเทศไทยในครั้งนี้ นับเป็นการปฏิรูประบบภาษีทางอ้อมครั้งสำคัญยิ่งของประเทศ ซึ่งจะเป็นผลให้มีการยกเลิกภาษีการค้า และมีการปรับปรุงกฎหมายที่เกี่ยวข้องอีกหลายฉบับ สำหรับเหตุผลและความจำเป็นในการปฏิรูประบบภาษีทางอ้อม มีดังนี้

1. เนื่องจากในปัจจุบันภาวะการผันผวนทางด้านเศรษฐกิจในด้านต่าง ๆ ของประเทศไทยได้เปลี่ยนแปลงไปเป็นอย่างมาก เช่น การเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็วของรายได้ประชาชาติ การขยายตัวอย่างต่อเนื่อง ในอัตราสูงของภาคอุตสาหกรรม กลยุทธ์ในการพัฒนาประเทศเปลี่ยนแปลงไปจากเดิมที่มุ่งผลิตเพื่อทดแทนการนำเข้าเข้ามาเป็นมุ่งผลิตเพื่อส่งออก ฯลฯ จึงมีความจำเป็นที่จะต้องปรับปรุงระบบภาษีอากรของประเทศ ให้สอดคล้องกับสภาพการณ์ในปัจจุบัน รวมทั้งเพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจที่จะเกิดขึ้นในอนาคตด้วย

2. ขณะนี้การค้ากับต่างประเทศมีแนวโน้มขยายตัวมากขึ้น รวมทั้งประเทศไทยได้เข้าเป็นสมาชิกของความตกลงทั่วไปทางการค้า และศุลกากร (GATT) ด้วยแล้ว ประเทศไทยจึงมีความจำเป็นต้องปรับปรุงระบบภาษีให้เป็นไปตามพันธกรณีที่มีอยู่ และให้สอดคล้องกับกฎเกณฑ์สากลด้วย

3. ในส่วนของระบบภาษีการค้า ซึ่งเริ่มจัดเก็บในรูปแบบปัจจุบันมาตั้งแต่ปี พ.ศ. 2504 นั้น ก็มีลักษณะที่เป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาประเทศหลายด้าน ซึ่งปัญหานี้ไม่สามารถแก้ไขปรับปรุงได้โดยการที่ยังคงระบบภาษีเดิมไว้ แต่จำเป็นต้องปรับปรุง

โดยการยกเลิกระบบภาษีการค้าแล้วนำระบบภาษีมูลค่าเพิ่มมาใช้จัดเก็บแทน ปัญหาสำคัญ
ของระบบภาษีการค้าสรุปได้ดังนี้

1. ภาษีการค้ามีการจัดเก็บในลักษณะที่ซ้ำซ้อน เพราะนอกจากจะ
เก็บจากสินค้าสำเร็จรูปแล้วยังจัดเก็บจากวัตถุดิบ สินค้าขึ้นกลาง และสินค้าทุนด้วย ทำให้
ต้นทุนการผลิตสูงเกินควรและเป็นอุปสรรคต่อการขยายการผลิต เมื่อนำภาษีมูลค่าเพิ่มซึ่ง
จะจัดเก็บเฉพาะส่วนที่เพิ่มขึ้นในแต่ละขั้นตอนการจำหน่ายเท่านั้น ก็จะสามารถแก้ไขปัญห
ดังกล่าวได้

2. ภาษีการค้ามีความไม่เป็นกลางทางเศรษฐกิจ เนื่องจากมีการ
จัดเก็บจากสินค้า หรือบริการประเภทต่าง ๆ ในอัตราที่ต่างกันถึง 21 อัตรา เมื่อ
ใช้ภาษีมูลค่าเพิ่มที่เป็นระบบภาษีแบบอัตราเดียวสำหรับสินค้าหรือบริการทุกประเภทแล้ว จะ
ทำให้ระบบภาษีมีความเป็นกลาง ไม่บิดเบือนการทำงานของกลไกตลาด ในการจัดสรร
ทรัพยากรให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพต่อไป รวมทั้งจะทำให้ระบบภาษีมีความง่าย และ
มีความแน่นอน ในทางปฏิบัติสำหรับผู้เสียภาษีด้วย

3. ภาษีการค้าไม่เอื้ออำนวยต่อการส่งออก แม้ว่าสินค้าสำเร็จรูป
ที่ส่งออกไปขายยังต่างประเทศ จะได้รับการยกเว้นการค้า ก็ตามแต่ยังคงมีภาษีการค้า
แฝงอยู่ในราคาตอนเป็นวัตถุดิบบางส่วน ทำให้สินค้าส่งออกของไทยมีราคาสูงกว่าที่ควรจะ
เป็นไม่สามารถแข่งขันในตลาดโลกได้อย่างมีประสิทธิภาพ การให้เงินชดเชยค่าภาษีสำหรับ
สินค้าส่งออก เพื่อแก้ไขปัญหาดังกล่าวไม่เป็นที่ยอมรับของประเทศคู่ค้าที่สำคัญ แต่ภาย
ไ้ระบบภาษีมูลค่าเพิ่มนอกจากไม่มีการเก็บภาษีสำหรับสินค้าส่งออกแล้ว ยังมีการค้า
ที่แฝงอยู่ในต้นทุนสินค้าส่งออกทั้งหมดตามความจริงด้วย ทำให้สินค้าไทยสามารถแข่งขันใน
ตลาดโลกได้ดียิ่งขึ้น และนอกจากนั้นการค้าเสรีวิวัฒนาการเป็นที่ยอมรับกันในระบบการค้าต่าง

ประเทศ ประเทศคู่ค้าจึงไม่สามารถใช้ภาษีมูลค่าเพิ่มเป็นข้ออ้างในการกีดกันทางการค้าได้

4. ภาษีการค้าไม่เอื้ออำนวยต่อการลงทุนเท่าที่ควร เนื่องจากมีการจัดเก็บภาษีการค้าจากสินค้าทุประเภทเครื่องจักร แต่ภายใต้ระบบภาษีมูลค่าเพิ่มจะยอมให้มีการหักภาษีสินค้าทุนที่เสียไปแล้วได้ จึงนับได้ว่าภาษีมูลค่าเพิ่มจะช่วยส่งเสริมการลงทุนได้ทางหนึ่ง โดยเฉพาะอย่างยิ่งสำหรับผู้ประกอบการขนาดกลางและขนาดเล็กที่ไม่มีโอกาสได้รับสิทธิประโยชน์ตามกฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมการลงทุน

5. ภาษีการค้ามีลักษณะที่ทำให้มีการหลีกเลี่ยงภาษีได้ง่าย เพราะไม่มีหลักฐานสอบยืนยันการเสียภาษีระหว่างผู้ประกอบการด้วยกัน แต่เมื่อนำระบบภาษีมูลค่าเพิ่มมาใช้แล้วจะมีกลไกป้องกันการหลีกเลี่ยงอยู่ในตัว เนื่องจากการเสียภาษีของผู้ขายรายหนึ่งจะเป็นหลักฐานการนำไปหักภาษีของผู้เสียภาษีอีกรายหนึ่ง ทำให้การจัดเก็บภาษีมูลค่าเพิ่มได้เต็มเม็ดเต็มหน่วยยิ่งขึ้น

6. ผู้ประกอบการตามกฎหมายภาษีมูลค่าเพิ่ม มีหน้าที่จัดเก็บภาษีจากผู้ซื้อสินค้าและผู้รับบริการ ส่วนผู้ประกอบการค้าตามภาษีการค้า เป็นผู้หน้าที่ต้องรับภาระภาษีและรวมเป็นส่วนหนึ่งของต้นทุนสินค้า

ผลกระทบจากระบบภาษีมูลค่าเพิ่ม

การนำระบบภาษีมูลค่าเพิ่มมาใช้ ย่อมเกิดผลกระทบต่อผู้ประกอบการตลอดจนเศรษฐกิจของประเทศ เนื่องจากระบบภาษีมูลค่าเพิ่มมีวิธีการจัดเก็บที่ต่างจากระบบภาษีการค้า จึงได้มีการวิเคราะห์ผลกระทบ จากการนำระบบภาษีมูลค่าเพิ่มมาใช้ ที่มีต่อกรมสรรพากร ผู้ประกอบการและเศรษฐกิจของประเทศโดยพิจารณาทั้งเชิงบวกและเชิงลบ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ผลดีของการนำระบบภาษีมูลค่าเพิ่มมาใช้

1. ช่วยลดขั้นตอนและตัดความซับซ้อนในการเสียภาษีให้แก่ผู้ประกอบการ
ซึ่งเป็นปัญหาหลักของระบบภาษีการค้า ที่ผู้ประกอบการสะท้อนกลับมาถึงกรมสรรพากรมา
โดยตลอด
2. ช่วยให้เกิดความเป็นธรรมในการเสียภาษีแก่ผู้ประกอบการ เนื่องจาก
ความซ้ำซ้อนของระบบภาษีการค้าเดิมเห็น ทำให้ผู้ประกอบการจำนวนไม่น้อยที่หลีกเลี่ยง
ภาษี เพราะคิดว่าเป็นเรื่องยุ่งยากและรู้สึกไม่เป็นธรรม
3. ต้นทุนในการผลิตสินค้าลงมาอยู่ในระดับราคาที่แท้จริง เพราะวิธีการ
จัดเก็บเป็นไปตามขั้นตอน โดยการใช้ภาษีขายลบด้วยภาษีซื้อ ทำให้ไม่มีการทบต้นทุนมา
เพื่อคำนวณภาษีซ้ำซ้อน
4. ช่วยในการส่งเสริมการลงทุน เพราะผู้ลงทุนสามารถคืนภาษีในงวดที่
มีการลงทุนนั้นเต็มจำนวนสำหรับสินค้าที่เสียไป ซึ่งเป็นการส่งเสริมการลงทุนทางหนึ่ง
ซึ่งไม่จำกัดเฉพาะผู้ประกอบการรายใหญ่ แต่ยังคงกระจายไปยังผู้ประกอบการทุกระดับอีก
ด้วย ซึ่งปัจจัยดังกล่าวนี้สามารถกระตุ้นการลงทุนได้อีกทางหนึ่ง
5. ช่วยให้เห็นค่าที่ผลิตในประเทศ สามารถสู้ต้นทุนกับสินค้าที่นำเข้าจาก
ต่างประเทศได้ เพราะที่ผ่านมาสินค้านำเข้า จะต้องเสียภาษีนำเข้าในอัตราที่สูงมากอยู่
แล้ว แต่เมื่อเทียบกับสินค้าที่ผลิตภายในประเทศที่มีการเสียภาษีการค้าที่มีระบบการจัดเก็บ
ที่ซ้ำซ้อน ทำให้ต้นทุนในการผลิตสูงกว่าสินค้านำเข้าจากต่างประเทศเสียอีก นอกจากนี้
แล้วระบบภาษีมูลค่าเพิ่มยังช่วยให้ผู้ผลิตเพื่อการส่งออก ไม่ต้องแบกรับภาระต้นทุนภาษี
ในการส่งออกสินค้าไปยังต่างประเทศ เนื่องจากภาษีมูลค่าเพิ่มคิดภาษีในการส่งออกใน
อัตราร้อยละ 0

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

6. ผลดีระบบภาษีมูลค่าเพิ่มที่มีต่อระบบเศรษฐกิจโดยรวม สามารถสรุปได้ดังนี้

6.1 ภาษีมูลค่าเพิ่มมีผลต่อการกระจายรายได้เนื่องจากภาษีมูลค่าเพิ่มมีการจัดเก็บในทุกขั้นตอนการผลิต ทำให้การกระจายรายได้นั้นแตกต่างกันออกไปอย่างยุติธรรม

6.2 ภาษีมูลค่าเพิ่มไม่มีการเก็บภาษีจากเกษตรกรและสินค้าเกษตรขั้นแรก ทำให้เกษตรกรซึ่งเป็นชนกลุ่มใหญ่ของประเทศ ได้รับมากกว่าการใช้ระบบภาษีก้าวหน้า

6.3 การส่งออกสินค้าเกษตร จะมีการคิดภาษีมูลค่าเพิ่ม ในอัตราร้อยละ 0 ซึ่งทำให้ผู้ประกอบการได้รับผลประโยชน์มากกว่าเดิม

ผลเสียของการนำระบบภาษีมูลค่าเพิ่มมาใช้

1. ผลเสียที่เกิดจากการเปลี่ยนแปลงระบบภาษี ในการทำความเข้าใจกับระบบภาษีที่เปลี่ยนแปลงไปนั้นต้องใช้เวลาในระยะหนึ่ง ซึ่งในช่วงเวลานี้จะก่อให้เกิดผลกระทบ ซึ่งสามารถสรุปได้ดังนี้

1.1 เศรษฐกิจชะลอตัวเพราะการบริโภคของผู้บริโภคลดลง เนื่องจากความไม่แน่ใจว่า เมื่อมีการเปลี่ยนแปลงเข้าสู่ระบบภาษีมูลค่าเพิ่มแล้ว ต้นทุนของสินค้าจะเป็นเช่นไร เมื่อการบริโภคชะลอตัวลง จึงมีผลผูกพันเป็นลูกโซ่ไปถึงด้านผู้จำหน่ายหรือร้านค้าต่อต้นทุนสินค้าในสต็อก ทำให้ร้านค้าตัวแทนจำหน่ายไม่ยอมสต็อกสินค้า ส่งผลให้ยอดขายลดลงเช่นกัน ซึ่งจะมีผลให้เศรษฐกิจของประเทศชะงักงันได้

1.2 อดหลักการค้าแล้วราคาสินค้า เพื่อเข้าสู่ระบบภาษีมูลค่าเพิ่มจะถูกลง เพราะต้นทุนในการผลิตสินค้าจะตัดภาษีแฝงออกไป แต่โดยข้อเท็จจริงแล้วการนำ

ระบบภาษีมูลค่าเพิ่มมาใช้ขึ้น ทำให้โอกาสที่ผู้ประกอบการจะหลีกเลี่ยงภาษีนั้นยากประกอบกับความไม่เข้าใจถึงวิธีการจัดเก็บภาษีที่ถูกต้อง จึงมีผลให้ผู้ประกอบการทำการขึ้นราคาสินค้าทันทีที่มีการเริ่มใช้ภาษีมูลค่าเพิ่ม ซึ่งเหตุการณ์เหล่านี้ขึ้นอยู่ในความควบคุมของหน่วยงานที่มีหน้าที่ควบคุมราคาสินค้า และมาตรการในการป้องกันของหน่วยงานนั้น

2. ผลจากความสับสน สามารถสรุปได้ดังนี้

2.1 เมื่อมีการเปลี่ยนแปลงระบบภาษีขึ้น ย่อมก่อให้เกิดความสับสนของผู้ประกอบการ โดยเฉพาะในเรื่องการอธิบายโทษทางภาษี เนื่องจากผู้ประกอบการส่วนใหญ่ยังชำระภาษีไม่ถูกต้องทั้งที่เจตนาและเพราะความเข้าใจของภาษีการตัวเองด้วยเหตุนี้ทำให้ผู้ประกอบการเกรงกลัวว่าจะถูกเรียกเก็บภาษีย้อนหลัง แม้ว่าตามกฎหมายจะกำหนดว่ากรมสรรพากรโดยอธิบดีมีอำนาจเรียกย้อนหลังได้ไม่เกิน 2 ปีก็ตาม

2.2 ความสับสนของผู้ประกอบการในการเสียภาษีมูลค่าเพิ่ม และภาษีสรรพสามิต

3. ผลที่เกิดจากช่องว่างของภาษีมูลค่าเพิ่ม

เกิดจากการที่กระทรวงการคลังและกรมสรรพากร อนุญาตให้ผู้ประกอบการที่มีรายได้ระหว่าง 600,000 - 1,200,000 บาทต่อปีนั้นสามารถเลือกที่จะเข้าสู่ระบบภาษีมูลค่าเพิ่ม 7% หรือเลือกเข้าระบบภาษีเฉพาะ 1.5% ได้หากกลุ่มผู้ประกอบการซึ่งมีรายได้ระหว่างนี้ ให้ความร่วมมือ โดยการตกลงที่จะรับส่วนลดพิเศษจากโรงงานผู้ค้ารายใหญ่ที่ต้องเข้าระบบมูลค่าเพิ่มในราคาพิเศษ โดยการแลกกับการออกเอกสารการซื้อที่ไม่ถูกต้อง ซึ่งทำให้ผู้ประกอบการรายนั้นสามารถนำไปใช้เป็นหลักฐาน ในการเบี่ยงเบนการเสียภาษีได้

4. ผลกระทบเชิงกว้าง

ผลของระบบภาษีมูลค่าเพิ่มทำให้กรมสรรพากรสามารถจัดเก็บรายได้ได้ต่ำลง โดยเฉพาะในระยะแรกผลที่อาจเกิดขึ้นคือ รายได้เข้ารัฐจะลดลง และหากข้อบกพร่องของภาษีมูลค่าเพิ่มยังไม่สามารถควบคุมได้อย่างชัดเจน เป็นไปได้ว่าประเทศไทยอาจจะประสบกับปัญหาการคลังได้ในอนาคต



เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการศึกษาระบบภาษีมูลค่าเพิ่มที่มีผลต่อพฤติกรรมผู้บริโภคอาหารกึ่งสำเร็จรูปในเขตกรุงเทพมหานคร ได้ทำการเก็บข้อมูลโดยการออกแบบสอบถามและออกสัมภาษณ์ โดยวิธีการสุ่มตัวอย่างเฉพาะในเขตกรุงเทพมหานคร แล้วทำการคัดเลือกข้อมูลเอาเฉพาะกลุ่มผู้บริโภคอาหารกึ่งสำเร็จรูปประเภทขนมขบเคี้ยว โดยมีประชากรตัวอย่างทั้งสิ้นจำนวน 90 คน ได้รับผลการศึกษาดังนี้

ตอนที่ 1 - ข้อมูลทั่วไปของประชากรตัวอย่าง

เพศ

จำนวนประชากรที่ทำการศึกษามีจำนวน 90 คน เป็นเพศชายจำนวน 32 คน คิดเป็นร้อยละ 35.6 และเป็นเพศหญิงจำนวน 58 คน คิดเป็นร้อยละ 64.4 (ตารางที่ 1)

อายุ

ผู้บริโภคส่วนใหญ่ที่มีอายุระหว่าง 17-26 ปี มีจำนวน 67 คน คิดเป็นร้อยละ 74.4 รองลงมาที่มีอายุระหว่าง 27-36 ปี มีจำนวน 13 คนคิดเป็นร้อยละ 14.4 (ตารางที่ 2)

สถานภาพสมรส

ผู้บริโภคร้อยละส่วนใหญ่เป็นคนโสดมีจำนวนถึง 75 คน หรือคิดเป็นร้อยละ 83.3 รองลงมาเป็นผู้ที่สมรสแล้วจำนวน 13 คน คิดเป็นร้อยละ 14.4 (ตารางที่ 3)

การศึกษา

ผู้บริโภคร้อยละส่วนใหญ่มีการศึกษาในระดับปริญญาตรี มีจำนวน 55 คน คิดเป็นร้อยละ 61.1 รองลงมาที่มีการศึกษาในระดับมัธยมปลายหรือปวช. มีจำนวน 14 คน คิดเป็นร้อยละ 15.6 (ตารางที่ 4)

อาชีพ

ผู้บริโภคร้อยละส่วนใหญ่เป็นแม่เรือน, นักศึกษา มีจำนวนทั้งหมด 55 คน คิดเป็นร้อยละ 61.1 รองลงมาประกอบอาชีพพนักงานเอกชนจำนวน 13 คน คิดเป็นร้อยละ 14.4 (ตารางที่ 5)

รายได้

ผู้บริโภคร้อยละส่วนใหญ่มีรายได้อยู่ในระหว่าง 2,000 - 4,000 บาทต่อเดือน หรือคิดเป็นร้อยละ 36.7 รองลงมาที่มีรายได้ต่ำกว่า 2,000 บาทต่อเดือน จำนวน 24 คน คิดเป็นร้อยละ 26.7 (ตารางที่ 6)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตอนที่ 2 พฤติกรรมในการบริโภคขนมปังสำเร็จรูป

ยี่ห้อ

จากการเก็บข้อมูล โดยการออกแบบสอบถามพบว่า ขนมปังสำเร็จรูปยี่ห้อ มามาเป็นที่นิยมของผู้บริโภคมากที่สุด โดยมีผู้บริโภคที่นิยมบริโภคมามากมีจำนวน 60 คน หรือคิดเป็นร้อยละ 66.7 รองลงมาได้แก่ขนมปังสำเร็จรูปยี่ห้อไวไว มีผู้บริโภคที่นิยมมีจำนวน 11 คน คิดเป็นร้อยละ 12.2 (ตารางที่ 7)

สาเหตุที่นิยมบริโภคขนมปังสำเร็จรูป

พบว่าสาเหตุที่นิยมบริโภคขนมปังสำเร็จรูปส่วนใหญ่ คือ มีรสชาติที่ดี มีจำนวน 65 คน หรือคิดเป็นร้อยละ 72.2 รองลงมาเนื่องจากสามารถหาซื้อได้ง่าย จำนวน 47 คน คิดเป็นร้อยละ 52.2 เนื่องจากสะดวกต่อการบริโภคจำนวน 42 คน คิดเป็นร้อยละ 46.7 เนื่องจากมีราคาที่เหมาะสมจำนวน 29 คนคิดเป็นร้อยละ 32.2 เนื่องจากมีรสชาติให้เลือกหลายชนิดจำนวน 28 คน คิดเป็นร้อยละ 31.1 (ตารางที่ 8)

ความถี่ในการบริโภค

พบว่าผู้บริโภคส่วนใหญ่นิยมบริโภคขนมปังสำเร็จรูปนาน ๆ ครั้ง มีจำนวน 53 คน คิดเป็นร้อยละ 58.9 รองลงมานิยมบริโภคประมาณ 1 ครั้งต่อสัปดาห์ มีจำนวน 19 คน คิดเป็นร้อยละ 21.1 (ตารางที่ 9)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เวลาที่นิยมบริโภค

พบว่าผู้บริโภคส่วนใหญ่บริโภคขนมปังสำเร็จรูปไม่เป็นเวลาแน่นอน มีจำนวน 43 คน คิดเป็นร้อยละ 47.8 รองลงมาจะบริโภคในเวลาเย็น มีจำนวน 21 คน คิดเป็นร้อยละ 23.3 (ตารางที่ 10)

การตัดสินใจซื้อ

พบว่าผู้บริโภคส่วนใหญ่ตัดสินใจเลือกซื้อขนมปังสำเร็จรูปด้วยตัวเอง มีจำนวน 80 คน คิดเป็นร้อยละ 88.9 เป็นผู้ออกตัดสินใจ จำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 11.1 โดยส่วนใหญ่เป็นผู้ตัดสินใจซื้อ (ตารางที่ 11)

สถานที่เลือกซื้อ

พบว่าผู้บริโภคส่วนใหญ่นิยมเลือกซื้อขนมปังสำเร็จรูปจากร้านค้าปลีก มีจำนวน 37 คน คิดเป็นร้อยละ 41.1 รองลงมาซื้อจากรูปเปอร์มาร์เก็ตจำนวน 30 คน คิดเป็นร้อยละ 33.3 (ตารางที่ 12)

สาเหตุที่เลือกซื้อจากสถานที่ดังกล่าว

พบว่าผู้บริโภคส่วนใหญ่ให้เหตุผลว่า เนื่องจากความสะดวกในการซื้อจำนวน 77 คน คิดเป็นร้อยละ 85.6 รองลงมาให้เหตุผลว่า เนื่องจากสามารถเลือกซื้อสินค้าอื่น ๆ ได้ด้วยจำนวน 40 คน คิดเป็นร้อยละ 44.4 เนื่องจากมีขนมปังสำเร็จรูปให้เลือกหลายชนิดจำนวน 34 คน คิดเป็นร้อยละ 37.8 (ตารางที่ 13)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตอนที่ 3 ผลของภาษีมูลค่าเพิ่มที่มีต่อพฤติกรรมการบริโภคของบะหมี่กึ่งสำเร็จรูป

ผลของภาษีมูลค่าเพิ่มต่อสินค้าโดยทั่วไป

ผู้บริโภคส่วนใหญ่คิดว่าภาษีมูลค่าเพิ่มมีผลต่อราคาสินค้าโดยทั่วไป มีจำนวน 52 คน คิดเป็นร้อยละ 57.8 รองลงมาคิดว่าไม่มีผลต่อราคาสินค้าโดยทั่วไปจำนวน 16 คน คิดเป็นร้อยละ 17.8 (ตารางที่ 14)

การเปลี่ยนแปลงของราคาสินค้าทั่วไปหลังใช้ภาษี

ผู้บริโภคส่วนใหญ่คิดว่าหลังจากมีการนำภาษีมูลค่าเพิ่มมาใช้จัดเก็บแล้วราคาของสินค้าโดยทั่วไปมีราคาเพิ่มขึ้นจำนวน 54 คน คิดเป็นร้อยละ 57.8 รองลงมาคิดว่า ราคาของสินค้าโดยทั่วไป มีราคาเท่าเดิม มีจำนวน 27 คน คิดเป็นร้อยละ 30.3 (ตารางที่ 15)

การเปลี่ยนแปลงของบะหมี่กึ่งสำเร็จรูปหลังใช้ภาษี

ผู้บริโภคส่วนใหญ่คิดว่าราคาของบะหมี่กึ่งสำเร็จรูปภายหลังจากการนำภาษีมูลค่าเพิ่มมาใช้จัดเก็บมีราคาเท่าเดิมจำนวน 62 คน คิดเป็นร้อยละ 68.9 รองลงมาคิดว่า บะหมี่กึ่งสำเร็จรูปมีราคาเพิ่มขึ้นจำนวน 19 คน คิดเป็นร้อยละ 21.1 (ตารางที่ 16)

ราคาของบะหมี่กึ่งสำเร็จรูปในปัจจุบัน

ผู้บริหารส่วนใหญ่คิดว่า ราคาของบะหมี่กึ่งสำเร็จรูปในปัจจุบันมีราคาเหมาะสมแล้วจำนวน 69 คน คิดเป็นร้อยละ 76.7 รองลงมาคิดว่า มีราคาแพงเกินไปจำนวน 20 คน คิดเป็นร้อยละ 22.2 (ตารางที่ 17)

การบริหารโคกบะหมี่กึ่งสำเร็จรูปหลังใช้ภาษี

ผู้บริหารส่วนใหญ่ไม่มีการเปลี่ยนแปลงการบริหารโคกบะหมี่กึ่งสำเร็จรูปหลังการนำภาษีมูลค่าเพิ่มมาใช้จัดเก็บ โดยมีจำนวนถึง 88 คน คิดเป็นร้อยละ 97.8 และมีการบริโภคลดลง เนื่องจากมีราคาแพงขึ้นจำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 2.2 (ตารางที่ 18)

ปัญหาในการบริหารโคกบะหมี่กึ่งสำเร็จรูปหลังใช้ภาษี

ผู้บริหารส่วนใหญ่ไม่มีปัญหาในการบริหารโคกบะหมี่กึ่งสำเร็จรูป หลังการนำระบบภาษีมูลค่าเพิ่มมาใช้จัดเก็บ โดยมีจำนวนถึง 88 คน คิดเป็นร้อยละ 97.8 และมีปัญหาในการบริหารโคกมีจำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 2.2 โดยปัญหาที่พบได้แก่บะหมี่กึ่งสำเร็จรูปมีราคาแพงขึ้น และมีปริมาณไม่เหมาะสม (ตารางที่ 19)

ข้อเสนอแนะ

ผู้บริโภคร้อยละส่วนใหญ่เสนอแนะให้มีการลดปริมาณผงชูรสและสารกันบูดลงจำนวน 80 คน คิดเป็นร้อยละ 88.9 รองลงมาเสนอให้มีการเพิ่มสารอาหารที่มีประโยชน์ทางโภชนาการจำนวน 68 คน คิดเป็นร้อยละ 75.6 เสนอให้มีรสชาติให้เลือกมากขึ้น เพิ่มปริมาณสินค้ามากขึ้น และปรับปรุงราคาให้ถูกลงมีจำนวนเท่ากันคือ จำนวน 29 คน คิดเป็นร้อยละ 32.2 (ตารางที่ 20)



เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สรุปและข้อเสนอแนะ

สรุปผลการศึกษา

จากการศึกษาประชากรผู้บริโภคมะหมี่กึ่งสำเร็จรูปจำนวน 90 คน โดย
วิธีการสุ่มตัวอย่างในเขตกรุงเทพมหานคร สามารถสรุปได้ดังนี้

สภาพทั่วไปของผู้บริโภค

ผู้บริโภคร้อยละส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มีอายุอยู่ระหว่าง 17-26 ปี มีสถานภาพ
โสด มีการศึกษาระดับปริญญาตรี โดยมากเป็นนักเรียน, นักศึกษา มีรายได้อยู่ระหว่าง
2,000 - 4,000 บาทต่อเดือน

พฤติกรรมในการบริโภคมะหมี่กึ่งสำเร็จรูป

-- ผู้บริโภคร้อยละส่วนใหญ่นิยมบริโภคมะหมี่กึ่งสำเร็จรูปยี่ห้อที่มาว่าสาเหตุที่นิยมบริโภค
เนื่องจากมีรสชาติที่ดี สามารถหาซื้อได้ง่ายและมีความสะดวกต่อการบริโภค โดยปกติ
ผู้บริโภคร้อยละจะบริโภคมะหมี่กึ่งสำเร็จรูปนาน ๆ ครั้ง และจะบริโภคไม่เป็นเวลาที่แน่นอน
ส่วนใหญ่มะหมี่กึ่งสำเร็จรูปจะเป็นสิ่งที่ตัดสินใจเลือกซื้อบ่อยครั้งโดยเลือกซื้อจาก
ร้านค้าปลีก เนื่องจากมีความสะดวกในการซื้อ

ผลของภาษีมูลค่าเพิ่มที่มีต่อพฤติกรรมกรรมการบริโภคบะหมี่กึ่งสำเร็จรูป

ผู้บริโภคส่วนใหญ่คิดว่าการจัดเก็บภาษีมูลค่าเพิ่มมีผลต่อราคาสินค้าโดยทั่วไป และคิดว่าหลังจากการนำภาษีมูลค่าเพิ่มมาใช้จัดเก็บแล้ว ราคาสินค้าโดยทั่วไปมีราคาเพิ่มมากขึ้น ส่วนราคาของบะหมี่กึ่งสำเร็จรูปภายหลังการเปลี่ยนแปลงระบบภาษี ในความคิดเห็นของผู้บริโภคคิดว่ามีราคาคงเดิม และเห็นว่าราคาของบะหมี่กึ่งสำเร็จรูปในปัจจุบันเหมาะสมดีแล้ว รวมทั้งไม่มีการเปลี่ยนแปลงการบริโภคภายหลังการเปลี่ยนแปลงระบบภาษี ผู้บริโภคส่วนใหญ่มีข้อเสนอแนะ ให้มีการลดปริมาณผงชูรสและสารกันบูดในบะหมี่กึ่งสำเร็จรูป และเสนอให้เพิ่มเติมสารอาหารที่มีประโยชน์ทางโภชนาการ

ข้อเสนอแนะ

จากโครงสร้างของระบบภาษีมูลค่าเพิ่ม ซึ่งจัดเก็บจากมูลค่าของสินค้าหรือบริการเฉพาะส่วนที่เพิ่มขึ้น ในทุกขั้นตอนการจำหน่ายสินค้า และการให้บริการ ทำให้สามารถหักต้นทุนของสินค้าทุนที่ใช้ในการผลิตออกได้ จึงมีผลทำให้ราคาของสินค้าบางชนิดมีราคาลดลง และในการเปลี่ยนแปลงระบบการจัดเก็บภาษีนี้ ภาษีของอาหารกึ่งสำเร็จรูปประเภทบะหมี่ชองนั้นไม่มีการเปลี่ยนแปลงอัตราภาษี ดังนั้นราคาของอาหารกึ่งสำเร็จรูปประเภทบะหมี่ชอง จึงมิได้มีการเปลี่ยนแปลงไปตามระบบการจัดเก็บภาษีมูลค่าเพิ่ม แต่จากการสำรวจความคิดเห็นของผู้บริโภคแสดงให้เห็นว่า ผู้บริโภคนี้ยังไม่มี ความเข้าใจในระบบภาษีมูลค่าเพิ่มเท่าที่ควร เนื่องจากผู้บริโภคส่วนใหญ่มีความเข้าใจว่า ระบบภาษีมูลค่าเพิ่มนั้นเมื่อนำมาใช้จัดเก็บแล้ว จะมีผลทำให้สินค้าโดยทั่วไปมีราคาเพิ่มขึ้น

ดังนั้นจึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่รัฐบาลจะต้องมีการอบรมและประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนมีความเข้าใจในระบบภาษีมูลค่าเพิ่ม และมีความสมัครใจในการเสียภาษีให้แก่รัฐบาล ตลอดจนรัฐบาลควรมีการปรับปรุงระบบภาษีมูลค่าเพิ่มที่ใช้ให้เหมาะสม กับสภาพเศรษฐกิจของประเทศไทยตามกาลเวลา และสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไป เพื่อทำให้การจัดเก็บภาษีเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพอันเป็นผลทำให้รัฐบาลมีรายได้เพิ่มขึ้น และมีส่วนช่วยให้มีการพัฒนาประเทศได้ดียิ่งขึ้น



เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เอกสารอ้างอิง

กรมสรรพากร. 2534. "ภาษีมูลค่าเพิ่มและภาษีธุรกิจเฉพาะ". เหตุผลและความจำเป็นที่ห้องเฝ้าระบบภาษีมูลค่าเพิ่มมาใช้. ธันวาคม 2534.

ปฎิคม พลับพลึง. 2534. "การตลาดภายใต้ VAT กว่าจะพันพวงหนาม..ก็เลือดซิบ". คู่แข่ง. (ฉบับที่ 134 ปีที่ 12 พฤศจิกายน 2534): น.257-274.

ภาณุ ล้มทอง. 2534. "บะหมี่กึ่งสำเร็จรูปเหือด". คู่แข่ง. (ฉบับที่ 135 ปีที่ 12 ธันวาคม 2534): น.92-94.

สมาคมสำนักงานบัญชีและกฎหมาย. 2534. "ระบบภาษีมูลค่าเพิ่ม". แนวทางปฏิบัติในระบบภาษีมูลค่าเพิ่ม. พฤศจิกายน 2534.

สุชาติา สังข์เจริญ. 2532. การศึกษาเปรียบเทียบการจัดเก็บภาษีการค้าและการปรับใช้ภาษีมูลค่าเพิ่มสำหรับประเทศไทย. กรุงเทพมหานคร: วิทยาลัยพณิชยการวัชรินทร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

สุทิน สันเสวีศักดิ์. 2534. "ผลกระทบของภาษีมูลค่าเพิ่มกับการนำเข้า-ส่งออกสินค้า". ผู้ส่งออก. (ธันวาคม 2534): น.103-105.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้



เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาคผนวก ก.

ตัวอย่างแบบสอบถาม

เลขที่ _____

เขตผู้ให้สัมภาษณ์ _____

แบบสอบถามปัญหาพิเศษ

เรื่อง การศึกษาระบบภาษีมูลค่าเพิ่มที่มีผลต่อพฤติกรรมผู้บริโภค

อาหารกึ่งสำเร็จรูปในเขตกรุงเทพมหานคร

อาหารกึ่งสำเร็จรูป หมายถึง ผลิตภัณฑ์อาหารที่สามารถนำมาใช้ปรุงอาหารได้ในระยะเวลาอันสั้น และบรรจุลงในภาชนะที่สะดวกต่อการบริโภคโดยในที่นี้ได้แก่ บะหมี่กึ่งสำเร็จรูป

คำแนะนำ กรุณาทำเครื่องหมายใน () และเติมข้อความลงในช่องว่างที่กำหนดให้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้บริโภค

1. เพศ

() 1. ชาย

() 2. หญิง

2. อายุ _____ ปี

3. สถานภาพ

() 1. โสด

() 2. สมรส

() 3. หย่าร้าง

() 4. อื่น ๆ โปรดระบุ _____

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

4. ระดับการศึกษา

- () 1. ประถมศึกษา () 2. มัธยมศึกษาตอนต้น
 () 3. มัธยมศึกษาตอนปลาย, ปวช. () 4. อนุปริญญาตรี, ปวส.
 () 5. ปริญญาตรี () 6. สูงกว่าปริญญาตรี

5. อาชีพ

- () 1. นักเรียน, นักศึกษา () 2. รับราชการ
 () 3. พนักงานรัฐวิสาหกิจ () 4. รับจ้าง
 () 5. พนักงานเอกชน () 6. ประกอบธุรกิจส่วนตัว
 () 7. แม่บ้าน () 8. อื่น ๆ โปรดระบุ _____

6. รายได้เฉลี่ยต่อเดือน

- () 1. ต่ำกว่า 2,000 บาท () 2. 2,000 - 4,000 บาท
 () 3. 4,001 - 6,000 บาท () 4. 6,001 - 8,000 บาท
 () 5. 8,001 - 10,000 บาท () 6. 10,000 บาท ขึ้นไป

ตอนที่ 2 พฤติกรรมในการบริโภคบะหมี่กึ่งสำเร็จรูป

7. ท่านเคยบริโภคผลิตภัณฑ์บะหมี่กึ่งสำเร็จรูปหรือไม่

- () 1. เคย (ข้ามไปตอบข้อ 9)
 () 2. ไม่เคย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
 ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

8. สาเหตุที่ไม่บริโภคมะหมี่กึ่งสำเร็จรูป (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- () 1. ไม่ชอบรสชาติ
- () 2. มีผลเสียต่อสุขภาพ
- () 3. ไม่มีคุณค่าทางโภชนาการ
- () 4. มีราคาแพงเกินไป
- () 5. อื่น ๆ โปรดระบุ_____

9. ทำงาหมี่บริโภคมะหมี่กึ่งสำเร็จรูปยี่ห้อใดมากที่สุด

- () 1. มาม่า
- () 2. ซ้ำซ่า
- () 3. กุ้งกิ้ง
- () 4. เม็ชวโจ้
- () 5. โคลคา
- () 6. ไวไว
- () 7. หมี่จิ้ง
- () 8. โชวโชว
- () 9. อื่น ๆ โปรดระบุ_____

10. สาเหตุที่ทำงาหมี่บริโภคมะหมี่กึ่งสำเร็จรูปยี่ห้อดังกล่าว (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- () 1. รสชาติดี
- () 2. สะดวกต่อการบริโภค
- () 3. หาซื้อง่าย
- () 4. มีรสชาติให้เลือกหลายชนิด
- () 5. ราคาเหมาะสม
- () 6. รูปแบบและสีสັນของบรรจุภัณฑ์มีความสวยงาม
- () 7. มีการส่งเสริมการขายที่ดี เช่น มีการลด แลก แจก แถม
- () 8. อื่น ๆ โปรดระบุ_____

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

11. โดยปกติท่านมักจะบริโภคขนมปังกี่ครั้งสำเร็จรูปบ่อยเพียงใด

- () 1. ทุกวัน () 2. ประมาณ 1 ครั้งต่อสัปดาห์
 () 3. ประมาณ 2 ครั้งต่อสัปดาห์ () 4. มากกว่า 2 ครั้งต่อสัปดาห์
 () 5. นาน ๆ ครั้ง () 6. อื่น ๆ โปรดระบุ _____

12. ส่วนใหญ่ท่านบริโภคขนมปังกี่ครั้งสำเร็จรูปเวลาใด

- () 1. เช้า () 2. กลางวัน
 () 3. เย็น () 4. ไม่นแน่นอน
 () 5. อื่น ๆ โปรดระบุ _____

13. ท่านเป็นผู้ตัดสินใจเลือกซื้อขนมปังสำเร็จรูปเองหรือไม่

- () 1. ใช่ () 2. ไม่ใช่ ผู้ตัดสินใจคือ _____

14. สถานที่ที่ท่านเลือกซื้อขนมปังสำเร็จรูปบ่อยที่สุด คือ

- () 1. ซูเปอร์มาร์เก็ต () 2. ร้านค้าปลีกทั่วไป
 () 3. ห้างสรรพสินค้า () 4. ตลาดสด
 () 5. มิניมาร์ท () 6. อื่น ๆ โปรดระบุ _____

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
 ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

15. สาเหตุที่ท่านเลือกซื้อบะหมี่กึ่งสำเร็จรูปจากสถานที่ดังกล่าว (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- () 1. มีความสะดวกในการซื้อ
 () 2. มีบะหมี่กึ่งสำเร็จรูปให้เลือกหลายชนิด
 () 3. สามารถซื้อได้ในราคาถูกกว่าที่อื่น
 () 4. มีบริการที่ดี
 () 5. ความสะอาดของร้าน
 () 6. การจัดร้านดี
 () 7. สามารถเลือกซื้อสินค้าอื่น ๆ ได้ด้วย
 () 8. อื่น ๆ โปรดระบุ _____

ตอนที่ 3 ผลของภาษีมูลค่าเพิ่มที่มีต่อพฤติกรรมการบริโภคบะหมี่กึ่งสำเร็จรูป

16. ท่านคิดว่าระบบการจัดเก็บภาษีมูลค่าเพิ่มมีผลต่อราคาสินค้าโดยทั่วไปหรือไม่

- () 1. มี () 2. ไม่มี
 () 3. ไม่แน่ใจ () 4. ไม่ทราบ

17. หลังจากรู้การเข้าระบบภาษีมูลค่าเพิ่มมาใช้จัดเก็บท่านคิดว่าราคาของสินค้าโดยทั่วไปมีการเปลี่ยนแปลงไปอย่างไร

- () 1. ราคาเพิ่มขึ้น () 2. ราคาลดลง
 () 3. ราคาเท่าเดิม () 4. อื่น ๆ โปรดระบุ _____

18. จากข้อ 17 ท่านคิดว่าราคาของบะหมี่กึ่งสำเร็จรูปมีการเปลี่ยนแปลงไปอย่างไร

- () 1. ราคาเพิ่มขึ้น () 2. ราคาลดลง
 () 3. ราคาเท่าเดิม () 4. อื่น ๆ โปรดระบุ _____

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

19. ท่านคิดว่าราคาของบะหมี่กึ่งสำเร็จรูปในปัจจุบันเหมาะสมแล้วหรือไม่อย่างไร
- () 1. เหมาะสม
- () 2. ราคาแพงเกินไป
- () 3. ราคาถูกเกินไป
20. เมื่อมีการนำระบบภาษีมูลค่าเพิ่มมาใช้จัดเก็บแล้วท่านมีการเปลี่ยนแปลงการบริโภคบะหมี่กึ่งสำเร็จรูปหรือไม่อย่างไร
- () 1. ไม่มีการเปลี่ยนแปลง
- () 2. บริโภคลดลง เนื่องจาก _____
- () 3. บริโภคเพิ่มขึ้น เนื่องจาก _____
21. เมื่อมีการนำระบบภาษีมูลค่าเพิ่มมาใช้จัดเก็บ ท่านประสบปัญหาใดในการบริโภคบะหมี่กึ่งสำเร็จรูปหรือไม่
- () 1. ไม่มีปัญหา (ข้ามไปตอบข้อ 23) () 2. มีปัญหา
22. ท่านประสบปัญหาอย่างไรบ้าง (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)
- () 1. มีราคาแพง
- () 2. คุณภาพลดลง
- () 3. ปริมาณไม่เหมาะสม
- () 4. หาซื้อได้ยาก
- () 5. มีประเภทของบะหมี่กึ่งสำเร็จรูปให้เลือกน้อยลง
- () 6. อื่น ๆ โปรดระบุ _____

23. ท่านมีข้อเสนอแนะต่ออะหมี่กิ่งสำเร็จรูปอย่างไรบ้าง (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- () 1. ควรลดปริมาณผงชูรสและสารกันบูดลง
- () 2. เพิ่มเติมสารอาหารที่มีประโยชน์ทางโภชนาการ
- () 3. มีรสชาติให้เล็อกมากขึ้น
- () 4. เพิ่มปริมาณสินค้ามากขึ้น
- () 5. ปรับปรุงราคาให้ถูกลง
- () 6. ปรับปรุงรูปแบบบรรจุภัณฑ์
- () 7. อื่น ๆ โปรดระบุ _____

ขอขอบพระคุณที่ให้ความร่วมมือ
วันที่ _____

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาคผนวก ข.

ตารางที่ 1 แสดงเพศของผู้บริโภค

เพศ	จำนวน(คน)	ร้อยละ
ชาย	32	35.6
หญิง	58	64.4
รวม	90	100.0

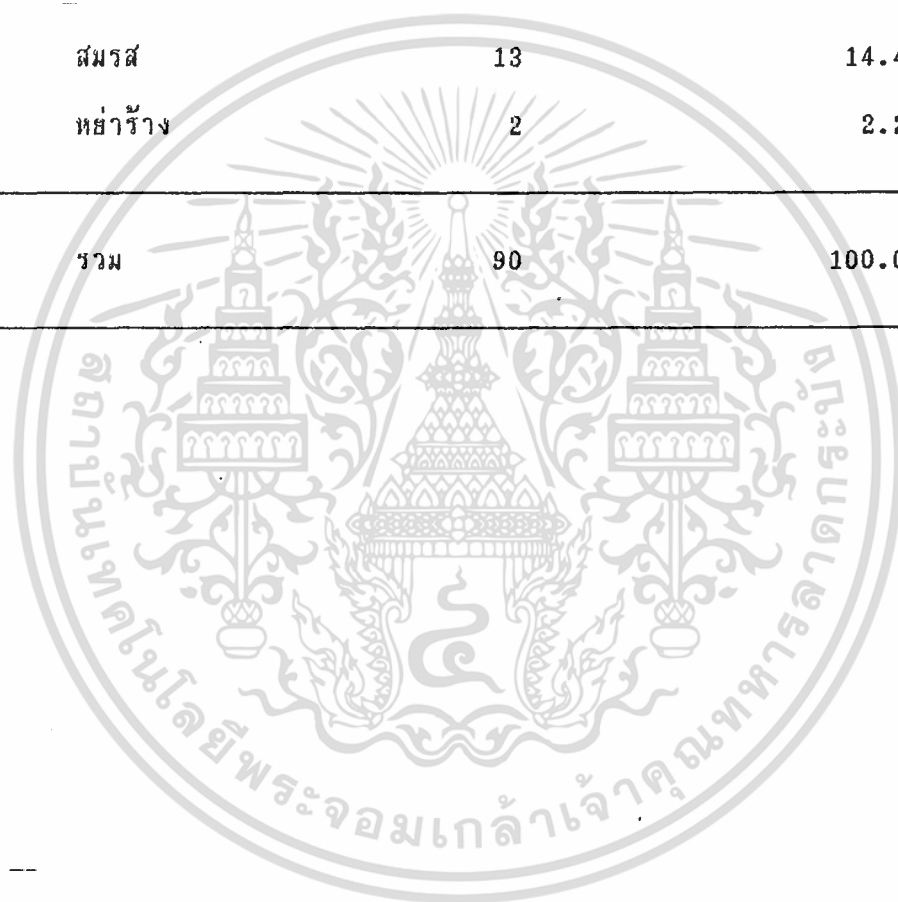
ตารางที่ 2 แสดงอายุผู้บริโภค

ช่วงอายุ(ปี)	จำนวน(คน)	ร้อยละ
17 - 26	67	74.4
27 - 36	13	14.4
37 - 46	6	6.7
47 - 55	4	4.4
รวม	90	100.0

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น เมื่ออนุญาตเห็นาเบใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 3 แสดงสถานภาพของผู้บริโภค

สถานภาพ	จำนวน(คน)	ร้อยละ
โสด	75	83.3
สมรส	13	14.4
หย่าร้าง	2	2.2
รวม	90	100.0



เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4 แสดงระดับการศึกษาของผู้บริโภค

ระดับการศึกษา	จำนวน(คน)	ร้อยละ
ประถมศึกษา	9	10.0
มัธยมศึกษาตอนต้น	3	3.3
มัธยมศึกษาตอนปลาย, ปวช.	14	15.6
อนุปริญญาตรี, ปวส.	5	5.6
ปริญญาตรี	55	61.1
สูงกว่าปริญญาตรี	4	4.4
รวม	90	100.0

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 5 แสดงลักษณะอาชีพของผู้วิจัย

อาชีพ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
นักเรียน, นักศึกษา	55	61.1
รับราชการ	9	10.0
พนักงานรัฐวิสาหกิจ	1	1.1
รับจ้าง	2	2.2
พนักงานเอกชน	13	14.4
ประกอบธุรกิจส่วนตัว	8	8.9
แม่บ้าน	2	2.2
รวม	90	100.0

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 6 แสดงระดับรายได้ของผู้บริโภค

ระดับรายได้ (บาท/เดือน)	จำนวน(คน)	ร้อยละ
ต่ำกว่า 2,000 บาท	24	26.7
2,000 - 4,000 บาท	33	36.7
4,001 - 6,000 บาท	10	11.1
6,001 - 8,000 บาท	6	6.7
8,001 - 10,000 บาท	7	7.8
10,000 บาทขึ้นไป	10	11.1
รวม	90	100.0

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 7 แสดงความนิยมในยี่ห้อขนมปังสำเร็จรูป

ยี่ห้อ	จำนวน(คน)	ร้อยละ
ม้าม้า	60	66.7
ยี่ห้อ	4	4.4
กึ่งกึ่ง	1	1.1
เม็ชวใจ	5	5.6
โตคา	2	2.2
ไวไว	11	12.2
หมีจิ้ง	4	4.4
อื่นๆ	3	3.3
รวม	90	100.0

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 8 แสดงสาเหตุในการบริโภคขนมปังสำเร็จรูป

N=90

สาเหตุ	จำนวน(คน)	ร้อยละ
รสชาติดี	65	72.2
สะดวกต่อการบริโภค	42	46.7
หาซื้อง่าย	47	52.2
มีรสชาติให้เลือกหลายชนิด	28	31.1
ราคาเหมาะสม	29	32.2
รูปแบบและสีสันทนของบรรจุภัณฑ์	10	11.1
มีความสวยงาม	10	11.1
มีการส่งเสริมการขายที่ดี	5	5.6
อื่นๆ	3	3.3

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 9 แสดงความถี่ในการบริโภค

ความถี่ในการบริโภค	จำนวน(คน)	ร้อยละ
ทุกวัน	1	1.1
ประมาณ 1 ครั้งต่อสัปดาห์	19	21.1
ประมาณ 2 ครั้งต่อสัปดาห์	10	11.1
มากกว่า 2 ครั้งต่อสัปดาห์	7	7.8
นาน ๆ ครั้ง	53	58.9
รวม	90	100.0

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 10 แสดงช่วงเวลาในการบริโภค

ช่วงเวลา	จำนวน(คน)	ร้อยละ
เช้า	3	3.3
กลางวัน	14	15.6
เย็น	21	23.3
ไม่แน่นอน	43	47.8
อื่น ๆ	9	10.0
รวม	90	100.0

ตารางที่ 11 แสดงการตัดสินใจซื้อ

การตัดสินใจซื้อ	จำนวน(คน)	ร้อยละ
ตัดสินใจซื้อเอง	80	88.9
ไม่ได้ตัดสินใจซื้อ	10	11.1
รวม	90	100.0

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 12 แสดงสถานที่เลือกซื้อ

สถานที่	จำนวน(คน)	ร้อยละ
ซูเปอร์มาร์เก็ต	30	33.3
ร้านค้าปลีกทั่วไป	37	41.1
ห้างสรรพสินค้า	17	18.9
ตลาดสด	1	1.1
มินิมาร์ท	3	3.3
อื่นๆ	2	2.2
รวม	90	100.0

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 13 แสดงสาเหตุที่เลือกซื้อจากสถานที่ตั้งกล่าว

N=90

สาเหตุ	จำนวน(คน)	ร้อยละ
มีความสะดวกในการซื้อ	77	85.6
มีปะหมักสำเร็จรูปให้เลือก		
หลายชนิด	34	37.8
สามารถซื้อได้ในราคาถูกกว่า	28	31.1
มีบริการที่ดี	8	8.9
ความสะอาดของร้าน	13	14.4
การจัดร้านดี	10	11.1
สามารถเลือกซื้อสินค้าอื่นได้	40	44.4
อื่น ๆ	3	3.3

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 14 แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับภาษีมูลค่าเพิ่มต่อราคาสินค้าทั่วไป

ภาษีมูลค่าเพิ่มมีผลต่อราคา สินค้าทั่วไปหรือไม่	จำนวน(คน)	ร้อยละ
มี	52	57.8
ไม่มี	16	17.8
ไม่แน่ใจ	12	13.3
ไม่ทราบ	10	11.1
รวม	90	100.0

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 15 แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับราคาสินค้าทั่วไปหลังจาก
เปลี่ยนแปลงระบบภาษี

ราคาของสินค้า	จำนวน(คน)	ร้อยละ
เพิ่มขึ้น	54	60.0
ลดลง	2	2.2
เท่าเดิม	27	30.0
อื่น ๆ	7	7.8
รวม	90	100.0

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 16 แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับราคาอะไหล่กังส่าเร็จรูปหลังจาก
เปลี่ยนแปลงระบบภาษี

ราคาอะไหล่กังส่าเร็จรูป	จำนวน(คน)	ร้อยละ
เพิ่มขึ้น	19	21.1
ลดลง	1	1.1
เท่าเดิม	62	68.9
อื่นๆ	8	8.9
รวม	90	100.0

ตารางที่ 17 แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับราคาอะไหล่กังส่าเร็จรูปในปัจจุบัน

ราคาอะไหล่กังส่าเร็จรูป ในปัจจุบัน	จำนวน(คน)	ร้อยละ
เหมาะสม	69	76.7
ราคาแพงเกินไป	20	22.2
ราคาถูกเกินไป	1	1.1
รวม	90	100.0

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่นิยมนำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 18 แสดงการเปลี่ยนแปลงการบริโภคกะหมึกกิ่งสำเร็จรูปหลังจาก
เปลี่ยนแปลงระบบภาษี

การบริโภคกะหมึกกิ่งสำเร็จรูป	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ไม่มีการเปลี่ยนแปลง	88	98.7
บริโภคลดลง	2	2.2
บริโภคเพิ่มขึ้น	-	-
รวม	90	100.0

ตารางที่ 19 แสดงปัญหาในการบริโภคกะหมึกกิ่งสำเร็จรูป

การบริโภคกะหมึกกิ่งสำเร็จรูป	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ไม่มีปัญหา	88	97.8
มีปัญหา	2	2.2
รวม	90	100.0

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 20 แสดงข้อเสนอแนะต่อะหมักสำเร็จรูป

N=90

ข้อเสนอแนะ	จำนวน(คน)	ร้อยละ
ควรรลดปริมาณผงชูรสและ	80	88.9
สารกันบูดลง		
เพิ่มสารอาหารที่มีประโยชน์	68	75.6
ทางโภชนาการ		
มีรสชาติให้เลือกรมากขึ้น	29	32.2
เพิ่มปริมาณสินค้ามากขึ้น	29	32.2
ปรับปรุงราคาให้ถูกลง	29	32.2
ปรับปรุงรูปแบบบรรจุภัณฑ์	23	25.6
อื่น ๆ	5	5.6



เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้